

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD szeptember 7.

247. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Politikai tanév kezdetén

... Ilyenkor gyűltünk össze először a komorfa, ismeretlen félelmeket keltő iskolában. Ilyenkor csipete meg először a dér kicsi gyerekekkelünkben a vakáció drága örömeinek frisszagu csokrát. A csengetyű, a Veni Sancte-ra hívó, mintha a gyerekkor minden boldog öröme felett csendítette volna meg a lélekharangot...

Vakáció után vagyunk megint, csak mintha kicsit tulságosan hosszú ideig tartott volna a kényszerpihenő s mintha ez a vakáció több fáradtságot adott volna, mint pihenőt. Nagy diákoknak különös nyári szünete volt ez a hosszú tétlenség; a gyerekeink kinevetnének bennünket, ha tudnák: mi még a vakációban is elbuktunk. Ami eddig — nem történt, az volt a nagy gyerekek politikai vakációja, ami történt, az jószándéku — önképzőkori ünnepély volt csupán. Se Pestalozzink, se örömes-tanítónk; bekerültünk a nagy iskolába s nekünk kell egymást tanítanunk: a vaknak a világtalant s az frni-olvasni nem tudókat az analfabétát.

Egyszer-másszor már azt gondoltuk: az elemibe járunk s megszerezzük az *elemi* állampolgári jogokat. Amilyen volt a jogszerzés, olyan volt az iskolai végzettségünk is. Az *élet iskolájának elemjét még nem végeztük el, öreg pajtások*. Olykor már azt hittük, hogy készen vagyunk a középiskolával is. Készen is voltunk, sokkal inkább készen, mint gondolhattuk. Az érettségün azonban megbuktunk. Mi csak elméleti ismereteket szereztünk, mi csak azt tudtuk: mi a jog és mi a kötelesség, mit rendel a törvény és mit parancsol az alkotmány, mit tartalmaz a nemzetközi jog és mit diktál a közmorál. Ezt mind tudtuk hibátlanul és könyv nélkül. Am az *élet megváltozott tanrendje* nem ilyen tudást kívánt tőlünk, hanem *gyakorlati ismereteket*. Olyanok voltunk s valljuk be, olyanok vagyunk, mint az orvos, aki legkitünőbbben tudja kezelni a Röntgen-apparátust, de — *kopogtatni* nem tud. Mi is rosszul kopogtattunk és rosszul kopogtatunk, — nem nyílik meg előttünk ajtó.

Vakáció és bukdácsolás volt eddig az életünk, nincs pótvizsga, amelyik *felsőbb osztályra* képesítene. Hol van még tőlünk az egyetem, a taktikai tudományok egyeteme. Bennünket még akármelyik segédjegyző el tud buktatni a — a választói jogból, pedig arra kell felkészülni lennünk, hogy az összes politikai tudományok doktoraival is meg tudjunk mérgőzni. Mit érünk el a gyakorlati tudományok atyái között a mi elméleti képzettségünkkel? Mintha Londonban kellene élnünk és nem angolul tanulnánk, hanem a Fidsi-szigetek benszüllötteinek anyanyelvén. Vagy megfordítva.

Végre annyit már beláthatunk, annyi kényszervakáció és ennyi bukdás után, hogy szót kell fogadnunk a klasszikus tanácsnak s ne az iskolának, de az életnek tanuljunk. Az iskola azt tanítja: az erény megtalálja jutalmát, a becsület a legnagyobb kincs, a hűség a legnagyobb erény, nem férfi az, aki nem szótartó — az élet pedig azt tanítja: legitimacija, utlevél, iparijog, hivatal és az állampolgári megbízhatóság, mint tagillemény. Mindenki csak a

saját számlájára lehet becsületes; a politikában nem az egyéni tisztesség, nem a társas élet moráljának törvényei szabják meg a *helyes cselekvés* irányát.

Ha vigasztalni kellene magunkat, óh, találnánk mentseget. Mi előttünk is bezárták az iskola kapuit és egyik Pribicevics után jött a másik — Pribicevics: a program különbözött, de a cselekedet állandó maradt. Bennünket is Vegyelemez-

tek, közülünk is sokat átültettek más osztályba, jött az agrárreform s a nagybirtokos osztályt átültette a középbirtokos osztályba, csak a nincstelenek osztálya maradt változatlanul népes. De akármilyen fájdalmasan nagy számban állna is rendelkezésünkre a mentő és enyhítő körülmény, ilyen hosszú tétlenségre nincs mentseget s nincs enyhítő körülmény arra, hogy még mindig nem változtattunk politikai iskolá-

zottságunk — tantervén.

A *Veni Cancte* csengetyűszava nemcsak a gyermekeinket hívja munkára, hanem bennünket, férfiakat is. Új tanéve kezdődik a politikának. Maradjunk ki végre az elméleti jog akadémiájából s iratkozzunk be a gyakorlati ismeretek inasiskolájába. Új tanév, új munka kezdődik. Új tömlőket az új boroknak és új iskolakönyveket, új tanítókat, új leckéket az öreg magyar diákoknak.

Románia véd- és dacszövetséget kötött Lengyelországgal

A két állam teljes haderejével kölcsönösen támogatja egymást támadás esetén — A szerződést bemutatják a Népszövetségnek

Newyorkból jelentik: A *Newyork American* genfi jelentés alapján azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy **Románia és Lengyelország katonai véd- és dacszövetséget kötöttek**.

és Franciaország jóakaratu támogatását biztosította az új szövetséggel szemben.

A szövetség megállapítja mindazokat az eseteket, amelyekben Lengyelország és Románia egymásnak kölcsönös segítséget nyújtanak.

Az egyezmény szerint

Románia teljes katonai erejével támogatja Lengyelországot német vagy orosz támadás esetén és ugyanígy Lengyelország is Románia támogatására siet, ha Bulgária vagy Magyarország megtámadná.

A román-lengyel katonai szövetséget a két állam kormányai hír szerint már aláírták.

Genfből jelentik: Lengyelország és Románia közti titkos katonai szö-

vetség híre nem keltett nagy meglepetést Genfben a Népszövetség delegátusai között, mert a két állam között már júniusban katonai konvenció jött létre. A szerződést, amelyet Lengyelország és Románia most kötött, *defenzív természetűnek tartják, amely nem irányul Németország, hanem inkább Oroszország ellen*. Valószínű, hogy a szerződést még ebben az ülészakban bemutatják becikkelyezés végett a Népszövetségnek.

Beogradban megalégedést keltett a magyar kormányzó mohácsi beszéde

A félhivatalos *Vreme* vezércikkben foglalkozik Horthy Miklós kijelentéseivel „A magyar nemzet a valóságban nem legyőzött, hanem győző”

A jó szomszédi viszony óhajlásában nincs különbség Jugoszlávia és Magyarország között

A beogradi *Vreme* vezércikkben foglalkozik a magyar kormányzó mohácsi beszédével és idézi a magyar-jugoszláv viszonyra vonatkozó nevezetes kitélt, amelyet a következő kommentárral kísér:

— A magyar kormányzó beszédét egészen indokoltan úgy fogták fel, mint amaz óhaj kifejezését, hogy Magyarországnak a mi államunkhoz való viszonyában változás álljon be, korrektebb és barátságosabb viszony jöjjön létre. Így fogta ezt fel nemcsak a magyar sajtó nagy része, hanem az európai közvélemény egy jelentős része is. *Ha a hangulat valóban megfelel a szavaknak, akkor nekünk sincs okunk arra, hogy a magyar államfő beszédének ezt a néhány mondatát másképpen fogjuk fel*. Annál is inkább, mert Horthy admirális beszéde

sem nem véletlen, sem nem improvizáció

és mert okvetlenül fel kell tételezni, hogy egy állam feje

nem tehetett volna ilyen jelentőségű elnunciációt előzetes mély megfontolás nélkül és Magyarország többi illetékes faktoraival való egyetértés nélkül.

— Öszintén megvalljuk, hogy a magyar államfő kijelentéseit megalégedéssel fogadtuk.

Nekünk, akik szigorúan és következetesen a békés, valamint a jó és korrekt szomszédi viszony politikáját követjük, jól estik, hogy

ilyen jóakaratot a másik oldalon is konstatálhatunk.

Amikor Magyarországról van szó, nekünk ez annyival is kellemesebb, mert északi szomszédságunkban a háboru után jóideig jelentékenyen másképp gondolkoztak és mert úgy vélték, hogy Magyarország és a magyar nép jólléte érdekében érdekei nincsenek összhangban az irántunk való jóviszony és jószomszédság politikájával. *Budapest ilyen nézeteinek a következménye volt a kisantant megalakítása, amelynek céljai emínesen pacifisztikusak és amelynek akciója kizárólag a status quo biztosítására irányul.*

— Magyarországnak temérdek oka van arra, hogy elégedett legyen a dolgok mostani rendszerével a kontinensen és hogy maga is kiálljon ennek védelmezésére.

Magyarország csak formailag tartozik a legyőzöttek csoportjába; lényegében a magyar nemzet győző volt,

mert csak a nagy európai háboru után jutott a maga teljesen önálló, független és tiszta nemzeti államához, amelynek keretébe sikerült befoglalnia az összes ethnikailag magyar származásu elemeket. Amennyiben magyar elemek Magyarország határain kívül maradtak, ez a más nemzetiségű elemekkel való keveredésnek és a magyarok tisztára idegen vidékekre való korábbi letelepítésének a következménye. Ilyen állapot mellett Magyarországnak teljes érdeke, hogy

szomszédaival jó viszonyt ápoljon.

— Ami bennünket illet, mi az északi szomszédunkkal való jóviszonyra irányuló jóakaratainkat nem egyszer dokumentáltuk.

Valahányszor a Népszövetségben a mi véleményünkől függött, hogy Magyarországnak pénzügyi szanálása és gazdasági megújítása tekintetében kezére járjanak, mi teljes figyelmet tanúsítottunk tényleges érdekel iránt.

A közelmúltban lefolyt tárgyalások alkalmával mi a konvenciók egész sorát létesítettük, kereskedelmi és egyéb kölcsönös viszonyainkra vonatkozólag. *To vábbi viszonyunk tekintetében a mi diponáltságunk semmiben sem különbözik a magyar állam fő óhajától*. Csak arra van szükség, hogy északi szomszédunk részéről különféle helyzetekben teljes és tárgyi bizonyítékát adják a kölcsönös viszony redlis megjavítására irányuló óhajnak. Ezt diktálja ugy az egyik, mint a másik nemzet érdeke. Csupán arról van szó, hogy ezt belássák és jól fogják fel.

Horthy admirális legutóbbi beszédéből kitéjük, hogy ezt északi szomszédságunkban is kezdik belátni.

A *Vreme* vezércikkének jelentőségét az emeli, hogy ez a lap a külügyminisztérium félhivatalosának számít és így a cikk figyelemreméltó visszhang a magyar államfő közlekedést jelentő szavaira.

Az inzolvens főispán

Az állam végrehajtást vezet a cetinjei főispán ellen, mert nem tud elszámolni a montenegrói inségeknek eladott kukorica árával

Cetinjéből jelentik: A cetinjei törvényszékhez a napokban megkeresés érkezett Beogradból a legfőbb állami számvévisztől, hogy bíróságilag tiltsák le Gyakovics Jovának, a zetai kerület főispánjának felelősségét és foglalják le minden ingóságát az állam követelésére. A bíróság a megkeresés értelmében elrendelte a főispán ingóságainak lefoglalását és letiltotta a fizetésének felét.

Az államkincstár 104.029 dinár és 50 para tőke, továbbá 4395 dinár kamat és költségek iránt támasztott követelést Gyakovics Jován főispán ellen, mert a montenegrói inségek népek eladott negyven vagon tengeri árából 104.029.50 dinárral nem számolt el. A hiányt ez év tavaszán állapította meg a legfőbb számvéviszték kiküldött biztosa, aki felszólította a főispánt, hogy a hiányzó összeget azonnal térítse meg. Miután Gyakovics főispán a felszólításnak mindaddig nem tett eleget, most bírói uton hajtják be rajta az állam követelését.

Ez az esemény az egész montenegrói közvéleményben nagy szenzációt keltett. Már hosszú idő óta suttogtak Cetinjében arról, hogy a főispán százezer dinár állami pénzből Dozsics püspök részére autóbilt vásárolt felsőbb jóváhagyás nélkül. Az ügyet az állami számvéviszték a legnagyobb titokban kezelte és csak most derült ki, a bíróság eljárásából, hogy Gyakovics főispánt az állam anyagilag felelőssé teszi azért a hiányért, amely a kedvezményes áron és hadikárpótlási kötvények szelvényeire az egész tartományban elárusított kukorica elszámolásában mutatkozott.

Jogászkongresszus előtt

A ljubljanaai jogászkongresszus foglalkozik a polgári házasság és az állampolgárság kérdésével

Az országos jogászkongresszust — mint ismeretes — ezidén Ljubljanában tartják meg szeptember 8-ika és 12-ike között. A kongresszus tárgyalásai iránt az egész ország jogászközönsége körében élénk érdeklődés nyilvánul.

A kongresszus napirendjén szereplő kérdések közül három iránt nyilvánul különös érdeklődés. Még pedig a házassági jogra vonatkozó törvényes intézkedésekkel kapcsolatban a kötelező polgári házasság kérdése, a valorizáció problémája és a közjegyzői kérdés.

A szuboticaai Jogászegylet több ülésen foglalkozott ezekkel a kérdésekkel és pontosan megállapította azokat az irányelveket, amelyeket ezekben elfoglal és amelyeket a szuboticaai jogászegylet tagjai az országos nagygyűlésen felszólalásaikban képviselni fognak.

Mind a három kérdésben nagy viták várhatók. A kötelező polgári házasság kérdésének előadója a ljubljanaai kongresszuson Kusely Radomir dr. ljubljanaai egyetemi tanár, a valorizáció kérdésének előadója Pajnic Eduard, a ljubljanaai felelős bírói bíróság tagja és a közjegyzői kérdés referense Grasic Iván ksz. goranyi közjegyző.

A három említett kérdésen kívül szerepel még a nagygyűlés tárgyalási programján a büntetőjog és perrendtartás, amelynek előadója Silovics József dr. zagrebi egyetemi tanár, az állami közigazgatás és a pénzügyi jog, amelynek referense Kumanudi Koszta dr. egyetemi tanár, Beograd város polgármestere és az állampolgárság kérdése, amelynek előadója Polics Vladisláv dr. zagrebi egyetemi tanár.

Szuboticaáról és a szuboticaai kerületi törvényszék területéről mintegy hatvanan készülnek a ljubljanaai országos nagygyűlésre, köztük Pavlovics István törvényszéki elnök, Gyorgyevics Jován, Taszics Alekszander, Diamant Ernest dr., Gavrics Milán törvényszéki bírák, Vasziljevics Ljuba dr., a szuboticaai államügyészség vezetője, Nardini Hrvoje dr. vizsgálóbíró, Boski Ivó dr. járás-

bíró, Manojlovics Vladisláv dr. és Miladinovics Radivoj dr. kir. közjegyzők Szuboticaáról és Zagorac szentái közjegyző, ezenkívül a szuboticaai ügyvédi kar számos tagja, valamint a szentái és topolai ügyvédek közül többen.

A nagygyűlés szuboticaai résztvevői kedden a délutáni 3 óra 50 perckor induló gyorsvonattal utaznak el Pazován és Zagrebbe át.

Mit üzent Pasics?

Dragovics Milutinnak, a radikális párt vezéről tett nyilatkozatai állnak a politikai érdeklődés középpontjában

Beogradból jelentik: A politikai köröket a legélénkebben foglalkoztatják azok a bizalmas tanácskozások, amelyek a radikális párton belül folynak a belső ellentétek likvidálására. Különösen nagy figyelmet kelt Pasics hiveinek megéknült tevékenysége Dragovics Milutin és Bobics Milos, akik tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt érkeztek vissza Montecarlóból, egész sor nyilatkozatot tettek a lapokban Pasics állapotáról és szándékairól. Ezeket a nyilatkozatokat különbözőképpen kommentálják. Feltűnő, hogy Pasics ezekben a nyilatkozatokban erősen hangsúlyozza a népakarat tiszteletben tartását és a népjogok védelmét anélkül, hogy megjelölne, hogy a népjogokat kikikkel szemben akarja megvédeni. Az ellenzék szerint Pasicsnak ez a kitétele radikálispartbeli ellenfeleire vonatkozik. Ehhez képest az ellenzék azt várja, hogy a radikális pártban nagy leszámolás fog történni, amiből természetesen az ellenzék pártok huznának hasznát. A demokráta nem titkolják, hogy politikai számításukat a radikális pártban folyó belső küzdelem kimenetelétől teszik függővé. Egy vezető demokrata-

párti politikus a Politikában megjelent nyilatkozatában annak a véleménynek ad kifejezést, hogy Pasics egészségi állapota nem olyan, hogy a pártvezér aktíve résztvehetne a politikai életben.

Maguk a radikálisok sem csinálnak titkot abból, hogy a pártban megrázkódtatások mehetnek végbe, de biznak a párt életerejében és kizártnak tartanak olyan politikai helyzetet, amelyben a radikálisok vezető szerepet ne játszanának.

Egyébként a trónörökös születésnapja alkalmából rendezett állami ünnepségek csendet parancsoltak a politikára. A hivatalokban szünetelt a munka és a miniszterek közül csak Uzunovics miniszterelnök tartózkodott hivatalában. Csöndes a parlament is. A bizottságok nem dolgoztak s a pártklubokban sem igen volt élet. A radikális párt képviselői klubjában bent járt Pasics néhány hive, körülvették Dragovicsot, aki újabb részleteket mondott el Pasics-csal való tárgyalásairól és a pártvezér üzeneteit adta át az egyes képviselőknek. A kánikulai meleg miatt azonban a radikális klub is hamar kiürült.

Két óra alatt Noviszadról Szkopljébe

Rendben folyt le a noviszadi repülőverseny

Noviszadról jelentik: A noviszadi repülőparancsnokság első országos katonai gyorsrepülőversenyét hétfőn tartották meg. A verseny zsűrije, amelynek tagjai Jugovics Jován alezredes, a repülőter parancsnoka, Glistics Gyorgye és Petrovics Zsivorád alezredes, Tomics Miodrag őrnagy, Ulesakár József százados és Petrovics Péter főhadnagy voltak, reggel négy órakor ejtette meg a sorsolásokat.

Az egyes számot Sebalin Szergeje százados húzta, aki ezévi május 14-én zuhant le gépével, de márteljesen rendbejött és a versenyre benevezett. A sorsolás sorrendje szerint Pajevics Dragolyub főhadnagy, Vidale Oszkár főhadnagy, Jaklics Bogumir őrmesterpilóta, Bajdák Leonid főhadnagy, Markisevics Jankó százados, Navratil Miroszláv őrnagy, Nezmach Ágost őrmesterpilóta, Novák Jerolim főhadnagy, Tudor Adolf főhadnagy, Njegován Jenő főhadnagy és utolsónak Gradisnik Ferde kapitány következett.

Pont öt órakor indult el Sebalin Szergeje kapitány és 15—15 perces időközökben startoltak az eldöntött sorrend szerint a versenyre benevezett pilóták. Két órával az első repülőgép elindítása után Vidale Oszkár főhadnagy repülőgépével visszaérkezett, mert tévesen tájékozódott és Kragujevac környékén más utirányt vett. Amikor tévedését észrevette, már annyi időt veszített, hogy a versenyen eredményesen ugysem szerepelhetett volna.

Nyolc óra felé jött meg az első repülőgép megérkezéséről szóló telefonjelentés, amely azt a szenzációs hírt hozta, hogy Bajdák Leonid főhadnagy pont két óra alatt repülte be a Noviszad—Szkoplje közötti távot.

Az alatt míg a versenyzők körülrepülték az országhatárait, a repülőterén a legbravurósbab hadgyakorlatok és ejtőernyő-ugrások kerültek bemutatásra. De-

ha emelkedtek Umek Oszkár kapitány, Rupesics Dragutin főhadnagy, Turko Ernő pilóta és Strizevszki Szergej orosz repülő, továbbá Gourdon-Lesseur gépeken Dragicsevics Iván hadnagy, Bjelánovics Milán és Knapp Alajos pilóta-ormesterek. Valamennyien a legvakmerőbb mutatóványokat produkálták.

A repülőnap főattrakciója az ejtőernyő-ugrás volt, amelyhez Burkus Pavao és Simunovics Antal főhadnagyok, Dolanszki Dragutin, Egárd Ferenc tizedes és Pirc Frányó főhadnagy jelentkeztek. Elsőnek Burkus Pavao főhadnagy szállt fel és ugróit le 1000 méter magasságból. Másodperceken belül kinyílt az ejtőernyő és Burkus Pavao biztos mozdulatokkal ereszkedett lefelé. A következő Simunovics Antun főhadnagy, aki 2000 méter magasságból ugrott ki.

Velőtrázó kiáltások reszkettették meg a levegőt, amikor Egárd Ferenc tizedes pilóta 2000 méter magasságból kiugrott a gépből és az ejtőernyő nem nyílt ki. A pilóta mintegy 200—300 métert zuhant lefelé. Végre Egárd Ferencnek sikerült az ejtőernyőt kinyitnia és aztán már baj nélkül ért le a földre, ahol lelkesen fogadták. Utána 20—30 gép keringett a levegőben, majd a noviszadi és a petrovaradani repülőterek labdarugó mérkőzése következett. Ezt a szokolásták mintájára bemutatott szabadgyakorlatok követték.

Délután három órára várták az első gép megérkezését, mert a számítások szerint az 1370 kilométeres távot kilenc óra alatt kellett a gépnek megtenniük, hogyha Szkopljében és Zagrebbe egy-egy órát pihennek.

Pont három órakor fel is tűnt a látványon az első gép, mire a katonaság kordont vont, a katonazene pedig megszólalt. Az első gép a Breguet XIX. A. 83 több kört leírva szállott le a repülőterén és a gépből Bajdák Leonid főhadnagy és Csencsics Pavle százados megfigyelőtiszt léptek ki. Csencsics-

valósággal ki kellett emelni a gépből annyira ki volt merülve. Husz perccel később ért célhoz a Breguet XIX. A. 74 számú gép, amelyet Jaklics Bogumir pilótaormester vezetett és amelynek megfigyelőtisztje Jungics Dragoszláv hadnagy volt. Harmadiknak a Breguet XIX. A. 94 számú gép volt, amelyen Martisevics Jankó kapitány és Nikitin Viktor pilótatizedes ültek. A negyedik gép Breguet XIX. A. 92 számú volt. Njegován Jenő főhadnaggal és Pozdanovics Dragutin kapitánnyal. Az ötödik gép Breguet XIX. A. 88 számú Nezmah Ágoston őrmesterrel és Misevics Miloje főhadnaggal. Hatodiknak Sebalin kapitány és Kosztics főhadnagy Breguet XIX. A. 93 számú gépe ért be.

Pudor Adolf főhadnagy és Pilitiek Ottó főhadnagy Szkopljen feladták a versenyt, mert gépüket defektus érte. Pajevics főhadnagyt és Matejics tartalékos kapitányt pedig Zagrebbe szerencsétlenség érte. Amikor ugyanis gépükkel le akartak szállni, kissé meredek irányban értek le és befordultak egy árokba. A gép derékban kettétört, a bennülő pilóták hatalmas ívben kirepültek, de csak kisebb sérüléseket szenvedtek. Navradil őrnagynak Zagreb mellett szintén le kellett szállnia, mert gépe defektust kapott.

A verseny résztvevőit elsőnek Jugovics alezredes üdvözölte, majd a király nevében Gyokics Gyuró tábornok, a hadügyminiszter nevében Nédics Iván tábornok és a repülőparancsnokság nevében Szanojlovics Nikola főparancsnok mondottak beszédeket.

Az elsőnek beért Csencsics kapitány a Bácsme gyei Napló munkatársának elmondta, hogy kétszáz kilométeres átlagos sebességgel haladtak óránként Beograd és Szkoplje között nagy ködben repültek, Szkoplje—Zagreb közt viszont nagyon veszélyes volt az út, mert a nagy hegyek miatt sehoh sincs azon a vidéken olyan hely, ahol le lehetne szállni szükség esetén.

Csencsics kapitány egy évvel ezelőtt Henrich Mária főhadnaggal lezuhant és akkor nagyon súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy egy éven át volt kórházban. Néhány nappal ezelőtt hagyta el a kórházat, csak azért, hogy részt vehessen ezeken a versenyeken.

Mayor József

Halálos vallatás

Letartóztatták a kovini rendőrbiztost és két rendőrt, akik egy öreg gazdálkodót agyonverték

Belacrkváról jelentik: A belacrkvai ügyészség szombaton letartóztatta és az ügyészség fogházába szállította Panin Vászó kovini rendőrbiztost, továbbá Aposztolovics Iván és Tolman Ferenc kovini közrendőröket, akiket hivatalos hatalommal való visszaélés és halált okozó súlyos testi sértéssel vádolnak.

A rendőrség a múlt héten előállította Kigyin Szvetozár hetvenéves kovini gazdálkodót, akit Jambor Simon azzal vádolt meg, hogy leánya ellen erkölcsstelen merényletet követett el. A rendőrségi kihallgatáson Kigyin tagadta a vádat. A kihallgatást végző Panin Vászó rendőrbiztos erre megparancsolta Tolman Ferenc és Aposztolovics Iván rendőröknek, hogy az öreg gazdálkodót veréssel kényszerítsék vallomástételre. A két rendőr nekiesett a szerencsétlen embernek, véresre verték és amikor ezek után sem tett beismerő vallomást, kidobták az uccára, ahonnan a járőrök szedték fel és szállították haza. Az öreg ember elbeszélte környezetének a történeteket, majd pár órai szenvedés után meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öregember belső elvérzés következtében halt meg.

Az esetről nyomban értesült dr. Vukovics belacrkvai főszolgabíró, maga elé idézte a rendőröket, akik beismerték, hogy a rendőrbiztos parancsára ütözték az agg gazdálkodót. A főszolgabíró mind a háromukat átadta az ügyészségnek.

KISEBBSÉGI ÉLET

A zsidó tanulók iskoláztatása ügyében ismét csatlódás érte az erdélyi magyarságot. A jelenlegi kormány tovább folytatja a liberálisok iskolapolitikáját, amely szerint a magyar anyanyelvű és kulturájú zsidó tanulók nem tanulhatnak anyanyelvükön. Egy romániai újságíró felkereste Noe Dumitrescut, a magániskolák vezérigazgatóját, akihez kérdést intézett ebben az ügyben, melynél Pteancu is jelen volt, Noe Dumitrescu a következőket jelentette ki:

— Zsidó gyermekek nem járhatnak magyar nyelvű iskolákba. Nem tartom keresztülvihetőnek Pteancu felügyelőnek azt a tanácsát sem, hogy a szülők kérvénnyel forduljanak a minisztériumhoz. Nincs és nem áll fenn semmilyen intézkedés, amely ezt lehetővé tenné. Ha az egyes iskolafelügyelők ebben a kérdésben hozzám fordulnak, azt fogom válaszolni, hogy járjanak el a törvény értelmében, amelynek intézkedései egyedül irányadók.

Megemlítette az újságíró, hogy a közoktatásügyi minisztériumban Petrovici miniszter elnöklése alatt az iskolafelügyelők értekezletet tartottak, amelyen az iskolaév megnyitásával kapcsolatosan felmerült és megbeszélés tárgyát képező kérdések között ez a probléma is szerepelt. Milyen határozatot hozott ez az értekezlet — kérdeztük.

— Erre a kérdésre nem felelhetek — válaszolta Dumitrescu vezérigazgató.

Hasonlóképpen kitért a válaszadás elől Pteancu is.

Az újságíró ezután Petrovici közoktatásügyi miniszterhez akart fordulni, aki azonban nincs hivatalában.

Petrovici miniszter egyháznapi szabadságra készül, amelyet külföldön fog eltölteni, helyettese Goldis kultuszminiszter lesz.

*

Kiskölesd szatmármegyei községből a múlt héten ötven tagú küldöttség tisztelt Barbul Illés dr. prefektus előtt. A küldöttség egyszerű falusi emberekből állott, akik panaszt tettek Culcean Gusztáv bíró és Mermelstein Lipót jegyző ellen, akiknek visszaéléseit a jámbor falusiak nem tudták tovább összedugott kezekkel nézni. Előadták, hogy a két községi előljáró kezén eltűnt az állami iskola építkezéséből visszamaradt faanyag, lebontották a községi hullaházat és annak anyagát saját céljakra használták fel. Végül pedig a rekvirált buza árával a község tanácsnak nem számoltak el.

Barbul prefektus nyomban vizsgálatot rendelt el, hogy a küldöttség panaszainak valódiságáról meggyőződjön és ezzel párhuzamosan a Satumare című román lapban közölt ügyért a bepanaszolt bíró most cikkben támadja a panaszkövetőket. Ártatlanannak vallja magát és politikai hajtsza áldozatának, mert a község magyar lakossága sorából kerültek ki a panasztevők.

*

Szentképeket kell vásárolni minden romániai községi előljáróságnak. Az erre vonatkozó rendeletet Goga miniszter helyett N. G. Nuscescu írta alá és a rendelettel egyidejűleg küldtek is az erdélyi községeknek utánvételt egy ezüstözött keretbe foglalt »vallásos jelképet« potom 624 leíért. Romániában 8879 községi előljáróság van és Simion Popescu lelkész, aki a szentképek szétküldésének zseniális ötletét kitalálta és akire a képküldést bízták több, mint hat millió leít keres ezen a vallásos szellemű rendeleten.

*

A földbirtokreform igazságos végrehajtása érdekében a csehszlovákiai magyar nemzeti párti képviselők törvényjavaslatot terjesztettek be a képviselőház elé, amellyel az 1920 január 30-án kelt 81. számú földosztási törvényt kívánják kiegészíteni azzal, hogy a német-magyar vagy lengyel kisebbség által lakott területeken az összes felosztásra kerülő föld az illető község, illetve járás földmiveseinek a legutóbbi népszámlálásnál megállapított nemzetiségi számaránya alapján oszthatik ki. Egy község, illetve járás területén minden nemzetiség tehát akár örökáron, akár bérlet alakjában csak oly mértékben részesülhet a fel-

osztásra kerülő földben, amennyi számaránya alapján az összes felosztandó földekből százalékszerűen megilleti. A bérbeadott föld a bérlőnek vagy a földbérlo egyesüléseknek, amennyiben a bérleti feltételeknek megfelelnek, fel nem mondhatók. A bérlettől visszalépők földjei azonos nemzetiségű bérlőknek adandók bérbe, vagy adhatók el örökáron. A

földhivatal köteles az elhatározott földosztást az igénylők nevének, lakhelyének és az odaitélt föld kiterjedésének megjelölésével az érdekelt községekben megfelelő és 14 napon át kifüggesztendő hirdetmény útján közzé tenni. A földhivatalnak földosztási határozatai ellen a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz van panasz helye.

Uj nyomozás indul Tisza István meggyilkolása ügyében Az iratokat kiadták az ügyészségnek

Budapestről jelentik: A Tisza-gyilkosság ügyében hétfőn váratlan és jelentősnek látszó fordulat történt. A Tisza-ügy iratait, amelyek eddig az igazságügyminisztériumban voltak, leküldték az ügyészséghez, ahol az aktát dr. Sztrache Gusztáv ügyészségi elnök dr. Borongó Imre ügyész-

nek osztotta ki, aki megkezdte az iratok tanulmányozását.

Dr. Földváry Béla, Gärtner-Marcell védője délelőtt felkereste dr. Sztrache Gusztávot, akivel hosszú tanácskozást folytatott. A tanácskozás anyagáról semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra.

Massaryk harcias beszéde

„A tót rabszolgákból még nem lehetett szabad embereket nevelni“

Prágából jelentik: Tapolcsányban, ahol Masaryk csehszlovák köztársasági elnök tartózkodik, vasárnap a csehszlovák légió és a ruska-krajnai légió közgyűlést tartott és a közgyűlés után a légionáriusok hódolatukat fejezték ki Masaryk előtt. Masaryk a légionisták, előtt tőle szokatlanul éles hangú beszédet mondott, amelynek éle egyaránt vonatkozik a cseh belpolitika irányítói és a régi magyar rezsim ellen. Masaryk a következőket mondta:

— *Ma bizonyos nyugtalanság uralkodik Prágában. Ez azonban nem téveszt meg engem és titeket se tévesszen meg. Továbbra is úgy fogunk haladni, ahogy eddig haladtunk. Nekem az a meggyőződés, hogy minden úgy történik, ahogy*

mi kívántuk s nem térít el utunktól senki és semmi.

— Testvérek! *Nyolc év alatt nem tudtunk rabszolgákból szabad polgárokat nevelni, pedig ez a mi feladatunk. Tót földön mi rabszolgák voltunk. Tudom, hogy ez éles szó, de ezzel jelzem a dolog lényegét. Itt a Tótföldön népünk rabszolga életet élt és már haldokolt. Városaink nem voltak szláv városok, tartományaink nem voltak szláv tartományok. Ma szabadok és függetlenek vagyunk és a szabadság és függetlenség kell, hogy minden polgár programja legyen és ennek megerősítése és állandóvá tétele legyen a mi feladatunk. Közös erővel közös célra szabadon és függetlenül kell sorakozni eszméink dalaléért.*

Nincsics jugoszláv külügyminiszter lett a népszövetségi közgyűlés elnöke

Benes megnyitó beszédében részletesen foglalt az elszereelés kérdésével és Németország belépésének jelentőségével

Genfből jelentik: A Népszövetség közgyűlésének megnyitása előtt vasárnap egyházi ünnepséget tartottak a történelmi nevezetességű Szent Péter-székesegyházban. Minden népszövetségi ülészakot ilyen egyházi ünnepség vezet be most már évek óta. Az ünnepi misét az upsalai püspök mutatta be, aki nagyobb beszédet mondott a népszövetségi eszméről. Az igazság szavával kell megjelteni a Népszövetség szervezetét — mondotta — mert anélkül nem felel meg magas hivatásának. *Nem részvénytársaság ez az intézmény, hogy azok, akik benne ülnek vagy akik be akarnak lépni, csak a maguk becsúgyára vannak tekintettel.* A Népszövetség sokkal fenköltebb intézmény ennél.

Az egyházi ünnepség után Chamberlain tanácskozott Briand francia külügyminiszterrel és Motta svájci szövetségi tanácsossal Spanyolország magatartásának kérdéséről.

Még nincs tisztázva, hogy Spanyolországot kívánásága ellenére beválasztják-e a Népszövetségi Tanácsba.

A Népszövetség alapszabályai, ugyanis nem intézkednek világosan arra nézve, hogy *be lehet-e választani a tanácsba olyan államot, amely nem képviselteti magát a közgyűlésen.*

A Népszövetség nyolcadik rendes közgyűlése hétfőn délelőtt tizenegy órakor kezdődött. Mikor a népszövetségi delegátusok beléptek a terembe az elnöki emelvényen már

helyet foglalt Benes csehszlovák külügyminiszter, aki mint a népszövetségi tanács ezidei elnöke megnyitja a közgyűlést. Néhány szóval üdvözli a megjelenteket, majd papírlapot vesz elő és arról olvassa terjedelmes megnyitó beszédét. Felsorolja az elmúlt év világpolitikai eseményeit és hangsúlyozza, hogy *a mostani ülészaknak a világpolitikában nagy jelentősége van.*

Nem akar dicshimnuszokat zengeni, sem hivatalos helyről optimisztikus képet festeni, azonban megállapítható, hogy *a Népszövetség nagyban hozzájárult a világbéke fenntartásához.* Bár ezen a téren még nagy nehézségeket kell leküzdeni, a pesszimizmus és a szkepszis mégsem jogosult, mert ezzel nem lehet eredményeket elérni. Foglalkozik a Népszövetség jelentésében felvetett kérdésekkel, különösen Magyarország és Ausztria pénzügyi szanálásával, a gazdasági világkonferencia előkészítésével, a görög-bolgár konfliktus elintézésével, a nemzetek és szellemi együttműködés megerősítésére küldött bizottság munkájának eddigi eredményével, a mosszuli kérdéssel.

Nagy érdeműl tudja be a Népszövetségnek a görög-bolgár konfliktus gyors elsimítását, amely nem tartozott ugyan szorosan a Népszövetség feladatai közé, de azt a reményt nyújtja, hogy hasonló esetekben az érdekelt nemzetek és a Népszövetség is a helyzet magaslatára emelkedik és a konfliktusoknak élet veszi.

Attér ezután a *leszerelés problémájára*, amelynek ő az előadója a Népszövetségben. Emelt hangon ezeket mondja:

— *A Népszövetség feladata, hogy kiengesztelje azokat a népeket, amelyek a világháborút megvívták.*

Ha sikerül a *leszerelés problémáját valóra váltani, hosszú időre béke lesz a földön.*

A *leszerelés felé nagy előrehaladás a locarnói egyezmény, amelyet nem is a Népszövetség teremtett, hanem a Népszövetség eszméinek térfoglalása hozott létre.*

A világ valamennyi állama jó uton halad a kötelező döntőbíróóság elvének elismerésére.

Ha még nem is értek el teljes eredményt, de kétségtelen, hogy a *közéleendő biztosítani fogja a nemzetközi konfliktusok bírói döntéssel való békés elintézését.* A Népszövetség mostani ülészakának jelentős eseménye, hogy *most veszik fel Németországot a Népszövetségbe.*

Németország nélkül a *Nemzetek Szövetsége nem teljes és a német birodalom belépésével a locarnói egyezmény megvalósíthatóvá válik.*

Sajnálatos, hogy *Németország február 11-iki felvételi kérelmét csak most lehet elintézni, azonban annál nagyobb lelkesedéssel fogják üdvözölni Németországot a Nemzetek Szövetségének tagjai között.*

Benes beszédét nagy tetszés fogadta.

A Népszövetség délutáni ülésén Agueroz (Kuba) az igazoló bizottság jelentését terjesztette elő. A közgyűlésre hét népszövetségi tagállam: Argentína, Bolivia, Brazília, Kostarika, Honduras, Peru és Spanyolország nem küldött delegátust. A többi delegátus megbízólevelét rendbenlévőnek találták.

Az igazoló bizottság jelentése után az elnökválasztást ejtették meg. Összesen 48 szavazatot adtak be, ebből **negyvenkettő Nincsics Momcsillóra, az S. H. S. állam külügyminiszterére esett**

akit a Népszövetségi közgyűlés megválasztott elnökül üdvözölt Benes. Nincsics a delegátusok lelkes éljenzése közben foglalta el az elnöki széket s jelentette ki, hogy a megválasztást elfogadja.

Nincsics megválasztásának híre az esti órákban jutott el Beogradba, ahol mint az S. H. S. állam tekintélyének elismerését, politikai körök nagy örömmel fogadták.

A Nemzetek Szövetségének ezévi ülészaka legfeljebb három hétig tart és valószínűleg szeptember 25-én tartják meg a záróülést.

A bajmoki rejtély

Hogy kerültek a meggyi kolt szegényházi öregember kegyeserei Gruics rendőr lakására?

A bajmoki szegényházi gyilkosság ügyében a napokban érdekes fordulat történt. Annak a háznak udvarán ugyanis, ahol Grujics Mirkó rendőr lakott, Veréb György szabósegéd megtalálta a meggyilkolt Szakács János szegényházi ápoló holmiját: egy nikkell keresztet, egy skapuláret és egy rózsafüzért.

Veréb az ügyészségen előadta, hogy a félreeső helyen két deszka között a nyílásban egy fénylő tárgyat vett észre. Odahívta Vujevics Márkót, Vujevics Márkónét, akiknek jelenlétében felemelte az elrejtett tárgyakat. Ennek alapján megerősödött a vizsgáló hatóságoknak az a gyanuja, hogy a meggyilkoltat a gyilkosság elkövetése után kirabolták.

Grujics Mirkó vádolt családja hétfőn felkeresett egy szubotical ügyvédet, akivel közölték, hogy a *kereszt, amit a meggyilkolt Szakács János állandóan a nyakán hordott, a boncolás alkalmával is rajta volt.* A család ezt az állítását a boncoló-orvossal és még két tanuval bizonyítani tudja. A család azt hiszi, hogy a talált tárgyakat valaki odacsempészte, ahol azt Veréb megtalálta. Gruics védője sulyos beadványban fogja kérni a vizsgálóbíró, hogy *hogy a körülményre vonatkozólag a feljelentett három tanut hallgassák ki.*

Büntető feljelentést tesz

vádlió ellen a szentai agrárszövetkezet volt igazgatója

Megindultak a békéltető tárgyalások a Zajednicában

Szentáról jelentik: A szentai agrárszövetkezet igazgatója — mint a *Bácsme gyei Napló* már közölte — hónapok óta elke seredett harc folyt a régi és az új vezetőség között. A vádaskodások miatt a régi vezetőség néhány tagja lemondott, a többiek pedig a pár hét előtt megtartott rendki-vüli közgyűlés felüggesztette. A megindított vizsgálat során a vizsgálatlall megbízott *Glavin Marin* noviszadi igazgató és dr. *Hadzi Koszta* jogtanácsos a vádak tulnyomó részét alaptalan tulzásoknak találta.

Russwurm Oszkár, a zajednica volt ügyvezető igazgatója az ellene felhozott vádakra vonatkozólag a *Bácsme gyei Napló* szentai munkatársa előtt kijelentette, hogy a zajednicának csak huszonöt és nem száznegyven hold föld van birtokában, az épületanyagot mindedig még nem kapta meg a zajednica, mert az agrárreformminiszter nem bocsájtotta rendelkezésére a hitelezett anyagokat. Az elnökség tagjai csak fontos ügyben utaztak az évek óta jóváhagyott napidíjak felszámítása mellett és az elnök sokszor saját zsebéből fedezte az utiköltséget. A zajednica nem áll a tönk szélén — mint a gyűléseken hangoztatták. Az egyesület négyszáz tagja tizenöt millió dinárt kitevő vagyonával felel a zajednica minimális tartozásaiért.

Kijelentette még *Russwurm* igazgató, hogy a pénztárkönyvbe minden kiadás szabályszerűen be van vezetve és nyugtával igazolva. Szerinte »háztulajdonos« nem kaphatott házat. *Nikolics* Stoimen volt elnök a gyűlésen nem rántott revolvert, csak éles szóváltásba elegyedett *Prastelo* Bogdánnal. *Durman* Jován szentai agrárszövetkezet-felügyelőbizottsági elnöknek fölösleges az összes zajednicát felülvizsgáltatni, mert a zajednicának törvényes központjuk van és ennek jogkörébe tartozik a felügyelet.

Russwurm Oszkár nem függesztette fel a gyűlés, hanem maga adta be lemondását, mert azt remélte, hogy a zajednicában elhatalmasodott gyűlöletet és egyenletlenkedéseket sikerül evvel is csökkenteni. Minden munkájáért felelősséget vállal, de eddig nemcsak, hogy nem adtak alkalmat neki a védekezésre, hanem azt minden módon megakadályozták. A korábban lemondott igazgatók lemondásukkal akarták megakadályozni

egy már jogerőre emelkedett házhelykiosztási ügyben kiadott agrárhatósági végzés végrehajtását. Később a lemondott igazgatósági tagok újból elfogadták megválasztásukat és most vádlókként lépnek fel. A meghurcolt volt igazgató társaival együtt nyugodtan várja a bírói vizsgálat lefolytatását és a felmentő íté-

let után rágalmozói ellen büntetőfeljelentést tesz.

A zajednicában egyébként is megindultak a békéltető tárgyalások és bár meg van a remény, hogy a szembenálló tagok között sikerül a békét létrehozni, eddig még kevés pozitív eredményt értek el.

Sulyos vasuti szerencsétlenség Amerikában

Egy kirándulóvonat a folyóba zuhant, tizenöt ember meghalt, ötven megsebesült

Newyorkból jelentik: Colorado államban Salida környékén vasárnap borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Saltlek-Cyti és Denver között egy tulzsufolt kirándulóvonat kicsúszott és a folyóba zuhant.

A vonat mozdonya és két személykocsija, valamint az egyik hálókocsi,

csúszott a sínekből és magával rántva a többi kocsit, az egész vonat a mozdonnal együtt az Arkanzasz folyóba zuhant.

A vasuti szerencsétlenségnek eddig tizenöt halottja és ötven sebesültje van,

akik közül huszonöt embernek az állapota rendkívül sulyos.

A Vági párt nagy tüntetése

A tömeg behatolt a belügyminiszteriumba

Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a kormánynak tudomására jutott, hogy a Vági-párt nagyszabású tüntetésre készül a miniszterelnökség, belügyminisztérium, igazságügyminisztérium és népielőtti minisztérium előtt. A kormány megtudta azt is, hogy hétfőre vagy keddre tervezik a tüntető felvonulást és követelni fogják, hogy a miniszterek fogadják a Vági-párt küldöttségét. Minden intézkedés megtörtént azért, hogy az említett minisztériumok előtt rendőri készültség vonuljon fel és akadályozza meg a tüntetést.

Óriási feltűnést keltett hétfőn délelőtt Budapesten, hogy a miniszteriumok kapuit rendőrtisztek és rendőrszemek szállták meg. Különösen nagy feltűnést keltett a rendőrség felvonulása a Markó-uccába, ahol az igazságügyminisztérium épületét teljesen körülvette a rendőrség. A Markó-uccai reáliskola udvarán is nagyobb rendőrsztag helyezkedett el. Az erős rendőri készültség felvonulása miatt különböző hírek terjedtek el Budapesten, így arról beszéltek, hogy *Nádossy Imrét, mások pedig, hogy Rákossi Mátyást* akariák kiszabadítani a Markó-uccai fogházból. Ezeknek a híreknek azonban nem volt semmiféle alapjuk.

Közben a Vági-párt legnagyobb csapata a belügyminisztérium elé

vonult, ahol bebocsáttatást kért. Fél egy felé kisebb csoportokban kezdtek szállingózni a Vági-párt hívei és amikor körülbelül kétszáz főnyi tömeg összegyűlt, egy jól öltözött ur a belügyminisztérium portájához fordult és arra való hivatkozással, hogy nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, közölte vele, hogy küldöttséget akar vezetni *Diószeghy János osztálytanácsos elé*. A portás kijelentette, hogy ilyen nagy küldöttséget nem engedhet be a minisztérium épületébe. Amíg a küldöttség vezetője a portással beszélt, a tömeg hirtelen betört a belügyminisztérium kapuján, magával sodorva a kapuban álló portást. Egy másik csoport ugyanígy behatolt a belügyminisztérium épületébe a másik bejáratnál. A belügyminisztériumból azonnal segítséget kértek telefonon az első kerületi rendőrkapitányságtól, ahonnan teherautókon nagyszámu rendőrlégénység érkezett, amely kiűrtette a belügyminisztérium épületét és kiszorította az uccára a tüntetőket, akik közül ötvenöt embert előállítottak, közülük a küldöttség vezetőjét, *Molnár Árpád nyugalmazott földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsost*.

Az előállítottak a rendőrségen elmondották, hogy memorandumot akartak átadni a belügyminisztérium-

ban *Diószeghy* miniszteri tanácsosnak, akit fel akartak világosítani arról, hogy a Vági-párt hívei nagyon sokan vannak és ezért kérték, hogy engedjék meg a Vági-párt megalkotását. A tüntetés eszméje *Weiszhausz* Aladártól, a Vági-párt titkárától ered, akit szintén őrizetbe vettek. Valamennyi előállított ellen megindult a kihágási eljárás.

A különös tüntetés résztvevői közül senkit sem tartóztattak le, de a Vági-párt hívei azt panaszolják, hogy kihallgatásukkor megverték őket.

Százmillió

dináros kölcsönt akar felvenni Szubotica város

Októberben kezdik meg a tárgyalásokat az ajánlattevő angol pénzcsoporttal

Szubotica város tanácsához — mint a *Bácsme gyei Napló* már megírta — kölcsönajánlat érkezett egy londoni pénzcsoporttól. A pénzcsoport a kölcsönt harminc-ötven évi törlesztésre adná a városnak nyolc százalékos kamattal és kedvező fizetési feltételek mellett.

A városi tanács közölte a pénzcsoporttal, hogy hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni, mire a pénzcsoport megküldte a részletes feltételeket a városi tanácsnak. *Evetovics* Mátyás dr. helyettes polgármester a kölcsön feltételeiről szóló iratokat sokszorosította és tanulmányozás végett kiosztotta a tanácsnokok közt. Az ajánlattevő cégnek adandó választ a legközelebbi tanácsülésen fogják megállapítani.

A városi tanács a kölcsön ügyben minden felvilágosítást megtagad, annyit azonban sikerült megtudni, hogy a tanácsnokok csaknem kivétel nélkül helyeslik egy nagyobb összegű kölcsön felvételét és némi változtatásokkal hajlandók elfogadni az angol pénzcsoport ajánlatát.

Hír szerint százmillió dináros kölcsönről van szó, amely összeget kizárólag kulturális és városfejlesztési célokra fordítanák. Elsősorban kiépítenék a vízvezetékét és az utakat. Azonkívül tisztviselőlakásokat és bérházakat építenének. Erre a célra a Szegedi-uti üres telkeket szemelték ki, ahol villaszerű épületeken kívül hatalmas bérházakat is emelnének.

Az érdemleges kölcsöntárgyalásokat, ha valami akadály közbe nem jön, októberben kezdik meg.

Apai örökség

Iria: *Hervay Frigyes*

— Most el fogom mondani neked, pajtás, hogy mi történt velem ma reggel. Hallgass végig és ne mondd, hogy képzeledöm. Ez nem képzeledés, én nem is látok benne semmi csodaszzerűt, inkább megerősítést valaminek, amit már régen gyanítottam. Ma reggel látam az apámat. Nem is őt, csak a két szemét, a meggyötört mártírhomlokát, azt a megfeszített szelid-bus tekintetet, amely életében annyiszor szorongatta össze szívemet és amelyet nem bírok elfelejteni.

Elhallgatott egy pillanatra. Nézett maga elé, aztán összébb gombolta a kabátját, mintha fázt volna és kezével az előtte álló konyakospohár felé nyult. Én láttam felindulását és gyengéden elhúztam előle a poharat. Rám nézett és elmosolyodott.

— Ha gondolod... — megfogta a kezemet és baráti melegséggel megsimogatta. — Kedves vagy, hogy vigyázol rám, ámbar azt hiszem, se nem használ, se nem árt a pálinka. Már ami ezt a dolgot illeti, amit most mesélek.

Én is mosolyogtam és visszatartam a poharat. De nem nyult hozzá.

— Emékszel — folytatta — pár héttel ezelőtt egyszer azt kérdezted, hogy mi van velem? Elkerülöm a társaságokat és hiába kerestek a megszokott helyeimen is. Hazudtam valamit, hogy fogorvoshoz járok, vagy mit tudom én... Ne haragudjál, öregem, hazugság volt.

Sokkal komolyabb az ügy. Most majd emondom.

Elnézett a levegőbe és szippantott egyet a cigarettájából.

— Sohasem beszéltem neked az apámról. Mit is mondhattam volna az életéről? Magam sem igen ismertem. Sőt, isten bűnömül ne vegye, azt hiszem, talán az anyám sem. Ámbar hiszen az asszonyoknak nagyon mélyre néző szemük van s a feleségek és anyák sok mindent tudnak vagy megéreznek, amikről azt hisszük, hogy hét pecséttel vannak elrejtve előlük.

Csendesen bölintottam, hogy így van, valóban így.

— Meglehet — mondta vállat vonva — mégis ha ma visszagondolok, az az érzésem, hogy köztünk, testvéreim és anyánk közt valahogy társalanul élt az apám. Nem tudnám megmondani, mire alapítom ezt az érzést, én csak azt láttam, hogy tövis koszoruzza homlokát és meleg, barna szeméit — amelyek néha úgy néztek rám, mintha azt mondták volna, majd megismered fiam te is az életet — egyre borongósabban felhőzte be a melankóliá. Milyen ismeretlen bánat vagy csalódás lakott e homlok mögött? Talán nagyra törő álmok s az élet a hétköznapi robot igájába fogta? Talán valami más?

Megszokott mozdulattal nyult újra a pohár után, de aztán észrevette magát és rám nézett. Mosolyogva intettem: csak így!

— Két szenvedélye volt az apámnak: — mondta egy nagy kortyintás után —

a könyvek és a zene. Csak ha olvasott, vagy ha Beethovent zongorázott neki az anyám, olyankor láttam megbékülni arcát. Karosszékekben hátradőlve boldog derűvel, hallgatagon szivta szivarját. Hallgatagon. Kevésbeszédű, zárkózott lélek volt. Én kíváncsian, szorongó gyermeki szívvel figyeltem néha percekig. Ilyenkor oda jött az anyám, megsimogatótt és gyakran mondta, hogy hasonlítok az apámhoz. Nevettem rajta. Ha a tükörbe néztem és láttam sima homlokomat, üde arcomat, nem tudtam lefedezni semmi hasonlóságot. De meglehet, talán ahhoz a másik archoz hasonlítottam, amelyről Beethoven zenéje simította el a redőket...

Megint elhallgatott. Nézte maga előtt az üres poharat és eltolta magától.

— Nem untatlak már sokáig ezzel a történettel, hisz látod, semmi ténybeli dolgot nem tudok mondani. Csak arra emlékszem, hogy amint multak az idők, mind többször láttam felém fordulni az apám ekinzett homlokát — engem különösen szeretett — s mind többször éreztem, hogy rajtam pihenteti szomorú, fáradt szeméit. Ilyenkor mindig sírni szerettem volna. Lassan egészen elborította a lelkét, szemét a melankólia. Buskomor lett és negyvenöt éves korában meghalt.

Barátom mélyet sóhajtott.

— Évek multak el — folytatta csendes hangon — már-már megkövesedett bennem apám emléke s most egyszerre különös dolgok történnek. Ha reggelenként a tükör elé állok, hogy megkö-

sem a nyakkendőmet, mind gyakrabban előfordul, hogy megállok és vizsgálom az arcomat. Egyszer a szájam vonalában fedezem föl, hogy szakasztott az apámé, máskor a hangom ritmusa döbent meg ezzel a kísérteties hasonlósággal. És amint multak az évek — hiszen tudod, hogy engem is többféle baj ért — mindig többször és többször kaptam rajta magamat, hogy az apám arcát nézegetem és utána a tükör előtt vizsgálom az arcomat. Sürgető vágy kerget, hogy kimenjek a sírházhoz és ellenállhatatlanul, leküzdhetetlenül ragad meg néha a kényszer: halgatni. Beethoven transzcendentális, tulvilági muzsikáját s ha nem mentem közelebb, messzi külvárosi uccákon kóboroltam, vagy a Gellérthegyen mászkáltam, vagy a temetőben ödögtem apám sírja körül.

Egy kis szünetet tartott, miközben végigsimított homlokán.

— Tudom, hogy ez kóros állapot, de a legborzasztóbb most következik. Ma reggel — mondta és keményen az ajkára harapott — ma reggel, amikor a tükörbe néztem, a tükörből az apám szemé nézett vissza rám. Ne mondd, hogy ez képzeledés, borus tekintetet, amit rám hagyott örökségül. Ne haragudj, kérlek hogy fárasztottalak, azért hivatalak ide telefonon, mert el kellett végre mondanom, nem bírom tovább!

Feje fáradtan a kezébe hanyatlott és én részvétellel néztem szemébe, amelyben már ott villogott a még rettenesebb örökség: a melankólia.

NAPRÓL NAPRA

Briand és Chamberlain

A Népszövetség most folyamatban lévő ülészakának programja úgy van összeállítva, mintha valami reinhardt rendezői talentum gondoskodna a genfi színjáték hatásának gazdaságos elosztásáról és művészi fokozásáról. Előbb a tanulmányi bizottság ülészik, majd a népszövetségi tanács, azután következik a plenáris ülés és végül jön a clou: Németország felvétele a népek Szövetségébe.

A nemzetek szövetségének házában az érdeklődők nagy tömege nyüzsg. A palota üvegtermében két terítővel tarkart patkóalaku asztal körül foglalnak helyet a tanács tagjai. Az asztalfőn sir Drummond főtitkár ül, jobbra tőle Briand, balra Chamberlain. A francia és az angol külügyminiszter, a világpolitikának ez a két primadonnája áll az érdeklődés tűzvonalában. Minden szem feléjük fordul, akik a drámában a főszerepet játsszák.

Aristide Briand mélyen besüppedve ül karosszékeiben. Egyik kezével az asztalra támaszkodva, egyik kezével arccal hallgatja a referátumokat anélkül, hogy a figyelem legcsekélyebb jele mutatkoznék vonásain. Ő híres arról, hogy ha akár aktákat olvas át, akár jelentéseket hallgat meg, könnyedén átsiklik a sok aprólékos részleten, de az esze résen van, hogy a fontos momentumokat appercipálja. Amióta Poincaré megszabadította a miniszterelnökség terhétől, minden gondolatát a népek és nemzetek sakkjátékára, a külpolitikára összpontosíthatja. Mint egykori ügyvéd, minden hájjal meg van kenve, de az idők folyamán filozóffá nemesült és ha a politikai játékban esztétikai örömet talál is, nem vesződik apró diplomáciai intrikákkal, hanem az emberi megértés gondolatát kultiválja. Egész életműve egy nagy akadályverseny. Gyakran elbukott, de mindannyiszor hamarosan talpraállott és a kis vidéki fiskálisból sok viszontagságon át Franciaország egyik legnagyobb államférfia lett a huszszú évek során.

Austen Chamberlain karrierje már sokkal simább és egyensúlyozottabb. Apja, Joe Chamberlain óriási vagyont hagyott hátra és a politikai pályán való érvényesülés is örökségként szállott Austenre, aki valóban fiatalon lett az alsóház tagja és miniszter. Míg azonban apja temperamentumos, szenvedélyes, szinte brutális volt, mint parlamenti szónok, addig Austen Chamberlain maga a megtestesült önuralom és korrektség. Monokliját a szemébe nyomva, tartja, amikor odafigyel, hogy a helyzetről áttekintést nyerjen. Csak akkor ejti le monokliját, ha a titkára aktákat tesz eléje; ekkor fekete pápaszemet vesz föl és elmélyed az iratokban. Chamberlain átolvas minden sort, nem úgy mint Briand, aki isteni nyugalommal néz el az elébe rakott akták fölött. Briand az intuitív gall szellem, Chamberlain az angolszász alaposság klasszikus képviselője.

A fölösleges a vés

Egy Párisban élő orvos, Harris dr. azt a nem csekély feladatot tűzte maga elé, hogy az emberiséget leszoktassa az alvásról. Harris dr. meg van róla győződve, hogy teljesen fölösleges az élet egyharmadát alvásra fordítani és azon dolgozik, hogy az ember életberendezkedését az alvás szükségességének kiküszöbölésével vagy legalább is tetemes csökkentésével tökéletesítse. Evégből egy vegyiszer állított elő, amelynek állítólag az a tulajdonsága, hogy az emberi szervezethez a fáradtságnak a napi munka által felgyülemlett fiziológiai termékeit eltávolítja. Harris dr. ugyanis azon a véleményen van, hogy a fáradtságot bizonyos mérgező anyagok idézik elő, amelyek markotizáló hatásuknál fogva az alvást szükségessé teszik. Ezek a mérgező anyagok aztán az alvás alatt automatikusan kiválnak a szervezetből. Ha tehát sikerül ezeket a mérgező anyagokat mesterséges szerrel leküzde-

ni, akkor az alvás nemcsak fölöslegessé, hanem egyenesen érthetetlenné válik Harris dr. már be is mutatta csodaszert a francia Akadémia természettudományi osztályának, azonban az illetékes tudósok nagy szépséggel nyilatkoznak a találmányról, úgy vélik, hogy ez

a kísérlet sem lesz különb, mint azé a Prib nevű amerikai fizikusé, aki két évvel ezelőtt elektromos gépet konstruált az álmoság legyőzésére. Prib annak idején diadalmasan hirdette, hogy akit ő az apparátusával megvilanyoz, az négy napig a legkisebb fáradtságot sem

érzi és ezalatt szünet nélkül dolgozhat. Azóta azonban semmi hír arról, hogy az emberek a földkerekség bármely pontján is leszoktak volna az alvásról. Ugyátszik, Harris dr. találmánya is olyan, hogy afelől nyugodtan — alhatunk.

A spanyol király Primo di Rivera pártjára állt

A direktórium leverte a tüzértisztek lázadását — A forrongó tiszteket elbocsátották a hadsereg kötelékéből — A lázadás áttért a haditengerészetre is — Az elégedetlenek Alfonz király ellen fordulnak — Más hírek szerint a király lemondásra kényszeríti a spanyol diktátort — Ellentmondó hírek a spanyol forradalomról

A spanyolok kiűrik Tangert és Marokkót

Spanyolországban teljesen zavaros a helyzet. A már régen húzódozó sulyos ellentétet szombaton nyílt forradalomban robbant ki, a katonai lázadás lefolyásáról és következményeiről azonban teljesen ellentmondó jelentések érkeznek. Madridi jelentések szerint Alfonz király, aki a forrongás hírére sürgősen visszatért a fővárosba, *Primo di Rivera mellé állt és elbocsátotta a hadseregből a lázadó tiszteket*. Ezzel szemben párisi jelentések arról számolnak be, hogy *a király elejtette Primo di Riverát* és már ki is jelölte utódát.

Bizonyos, hogy a spanyol forradalom következményeiről még nem lehet beszélni, mert a katonai lázadás még tovább terjed és egyelőre kiszámíthatatlan, hogy miképpen fog végződni. Hogy a helyzet Spanyolországban nagyon sulyos, azt legjobban a direktóriumnak az a döntése bizonyítja, amelyben a kormány elhatározta, hogy *Spanyolország kiűri Tangert és Marokkót*. Mivel a spanyol érdekeltségeket Afrikában Olaszország akarja átvenni, előrelátható, hogy ez a kérdés még sulyos nemzetközi bonyodalmakra fog vezetni.

A király támogatásával a direktórium leverte a katonai lázadást

Madridból jelentik: A *Primo di Rivera* és a tüzértisztek között már hetek óta húzódozó konfliktus szombaton több tartományban burkolt lázadásban robbant ki. *Több helyőrség tisztikara megtagadta a direktórium parancsainak teljesítését* és nem állított ki őrségeket.

A forradalom csak lokális jellegű és éppolyan gyorsan, mint keletkezett, el is múlt.

A direktórium tagjai szombat óta állandó permanenciában vannak és szombat délután minisztertanácsot tartottak, amelyen nagyfontosságú külpolitikai határozatokon kívül elhatározták, hogy

a lázadó tisztek további tevékenységének feltétlenül véget vetnek.

Egyes helyőrségek már péntek délután forrongtak és amikor *Primo di Rivera* megkapta az első jelentéseket a forrongásokról Barcelonából, *azonnal táviratilag Madridba hívta a királyt*. Alfonz király vasárnap délután már meg is érkezett Madridba és azonnal tanácskozni kezdett *Primo di Riverával*. A megbeszélés egész este hat óráig tartott és utána hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint

a király ismételtén teljes bizalmáról biztosította *Primo di Riverát* és felhatalmazta, hogy a forradalmi jelenségeket csírájukban fojtsa el. Kiáltványt adtak ki, amelyben felszólították a lázadókat, hogy tegyék le a fegyvert és az uniformist és hagyják el a kaszárnyákat, mert a király elbocsátotta őket a hadsereg kötelékéből. A király hozzájárulásá-

val kihirdették az ostromállapotot egész Spanyolországban és azonnali szolgálattételre rendelték be a tartalékokat. A tüzérség valamennyi tisztjét elbocsátották és helyükre tartalékosokat hívtak be.

Amikor vasárnap este nyilvánosságra került, hogy Alfonz király mégis *Primo di Rivera* oldalára állt, az andaluziai és katalóniai helyőrség tisztjei letették a fegyvert és elhagyták a kaszárnyákat. Több tartományból még nem érkezett hír arról, hogy a lázadó tisztek eleget tettek-e a király parancsának és *Madridban még tartanak meglepetésektől*, amiért csapatokat indítottak utba egyes vidéki helyőrségekbe.

Nem lehetetlen, hogy a csapatok zöme végül mégis a király ellen fog állást foglalni a diktatura támogatása miatt.

Ezt a feltevést látszik megerősíteni az a körülmény, hogy

a lázadás a haditengerészetre is áttért

és a Cadizban állomásozó hajók tisztikara megtagadta az engedelmességet.

Alfonz király már kijelölte Primo di Rivera utódát?

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* madridi jelentés alapján azt a hírt közli, hogy

Alfonz király elejtette *Primo di Riverát*.

A *Chicago Tribune* madridi jelentése is megállapítja, hogy *Primo di Rivera* lemondása elkerülhetetlen. *Ha a diktátor nem mond le önként, akkor a király fogja elavoltítani és*

Primo di Rivera helyébe *Magaz* tábornokot, a vatikáni spanyol követet nevezi ki.

A király reméli, hogy *Magaz* és *Berenguer* tábornok, a király kabinetirodájának új főnöke képes lesz a katonai párt és a kormány közt békét teremteni. Alfonz király, ha elégedetlen is a tüzértisztek lázadása miatt, ezt az alkalmat mégis fel akarja használni arra, hogy *Primo di Riverától* megszabaduljon. *Magaz* tábornok vasárnap már Madridba érkezett és várja a király rendelkezéseit.

Primo di Rivera a helyét u a

Párisból jelentik: Azok az utasok, akik Madridból Párisba érkeztek, többek közt egy szenátor is, azt hozzák hírül, hogy a forradalom legalább egyelőre véget ért. *Primo di Rivera* maradt a helyzet ura.

A spanyol érdekeltségeket Olaszország veszi át Afrikában

Londonból jelentik: A *Daily Mail* tangeri tudósítója azt a szenzációs eseményt közli, hogy

a spanyol hatóságok Tangert és Marokkót egy részét kiűrik.

A jelentés szerint a spanyol kormány utasította a Marokkóban harcoló hadsereg főparancsnokságát, hogy

a hadműveleteket azonnal szüntes-

se be és tegye meg az intézkedéseket a csapatok behajóztatására.

A *Daily Telegraph* értesülése szerint *Marokkó teljes kiűritése küszöbön áll*. A spanyol kormány hír szerint azért szánta rá magát erre a lépésre, mert Marokkóban megbízható benschülött csapatok segítségével akarja helyreállítani a rendet.

— A szombati madridi minisztertanács is úgy döntött — írja a *Daily Telegraph* — hogy

északafrikai érdekeltségét feladja és lehetőség van arra is, hogy *ha Spanyolország nem kapja meg a tangeri zónát, Marokkót teljesen kiűri*. Ilyen értelmű kijelentéseket tett a spanyol külügyminiszter is. A londoni sajtó megállapítja, hogy Marokkó döntő fordulat előtt áll és hogy

a spanyol érdekeltségeket Olaszország fogja átvenni.

Erre mutat az a körülmény is, hogy a spanyol külügyminiszter, mielőtt megjelent volna a minisztertanácsban, hosszasan tárgyalt a madridi olasz követtel.

A benszülöttek elfogták Tetuánt

Párisi jelentés szerint Fezből olyan hírek érkeztek, hogy

az egész marokkói front megingott. *A berber-csapatok áttörték a spanyol vonalat és elfoglalták Tetuánt*.

Primo di Rivera a népképviseleti rendszer visszaállítását igéri

Madridból jelentik: *Primo di Rivera* manifesztumot bocsátott ki, amelyben utal eddigi politikai sikereire, azonban kijelenti egyben, hogy

elérkezett az idő a népképviseleti rendszer visszaállítására.

Erről a kérdésről azért kell komolyan tárgyalni — mondja a manifesztum — hogy a királynak, ha a jelenlegi kormány visszalép, meg legyen az új forrása, amelyből az ország vezetéséhez szükséges tényezőket merítse.

Versen és Franciaország és Olaszország között a felszabaduló marokkói zónáért

Londonból jelentik: Spanyolországban Marokkóból való visszavonulása nagy nyugtalanságot kelt Párisban, Londonban és Rómában, mert

a felszabaduló zónáért erős versengés fog megindulni Franciaország és Olaszország között.

Ezzel újra felidéződik az 1900 óta kísértő marokkói probléma.

Franciaország mindent el fog követni, hogy megszerezze maga számára Marokkót, de ebbe Anglia sohasem mehet bele.

Németország igényeit kizárta úgy a békeszerződés, de helyette Olaszország lép fel, mint igénylő.

CIRKUSZ

Anekdoták

70-ik születésnapomra

Kedvencem, Bernhard Shaw hetvenedik születésnapja alkalmából még mindig felbukkannak a külföldi lapokban hol itt, hol ott anekdoták és »kis történetek a nagy író életéből,« amelyek szerzői kivétel nélkül a kitűnő G. B. S. tisztelőinek nevezik magukat. Ha Shaw annyit ideig született, mint amennyi idő óta hetvenedik születésnapját ünneplik, akkor nem sok öröme telhetett benne kedves mamájának. Mindenesetre több azonban, mint amennyi Shawnak, a róla összegyűjtött emlékezésekben. Ezek a derűs históriák ugyanis nem éppen a leghízelgőbb színben tüntetik fel az ír drámaíró; nem tudom, miért, de a tisztelőknek szenvedélyük humor ürügye alatt válogatott becselenségeket varrni az ünneplés nyakába, míhelyt az — mint Shaw — olyan komoly ember, hogy paradoxonokkal fejük tetejére állítja olvasóit, azért, hogy így helyes képet nyerjenek a fejetetején álló világról. Hogy mást ne mondjak, egyik barátja azt írta meg róla, hogy nem szeret mosdani. (Mintha bizony volna valaki, aki szeret.) Mark Twainről, aki szintén egyike volt a legkomolyabb embereknek, azt az anekdotát olvastam annakidején, hogy Kaliforniában lelőtt egy tenoristát, mert a magas cé-t hamisan ejtette ki, azonkívül mert tartozott annak öt dollárral és azt remélte, hogy ha meghal, elfelejti és nem kell többé megadni. Ha jól emlékszem, Mark Twainnek is születésnapja volt, amikor pályájának ezt az epizódját felelevenítették. Humoristáknál veszedelmes dolog a születésnap. Már most reszketek, amikor arra gondolok, hogy lesznek egyszer én is hetven esztendő és miket fognak írni akkor tisztelőim rólam. El sem tudom képzelni.

Különben el tudom képzelni.

És hadd egye a fene tisztelőimet, én már most elírom előlük életem összes derűs epizódjait.

Tehát:

1. Dió és a negyedik parancsolat

A nagy magyar humorista fiatalkorában feltűnően kedvelte a szerencsejátékokat és ha a kártyaszünetvély elfogta, olyankor nem ismert sem istent, sem embert. Amikor egyszer édesanyja megtagadta tőle a forinthuszat, amit azért kért kölcsön, hogy elmehessen alszózni — (ez egyike volt ama idők legelőkelőbb kártyajátékainak) — annyira megelégedett magáról, hogy többször egymásután tetteleg bántalmazta az özmatrónát, akit ezzel kapcsolatban koponyarepedéssel szállítottak a Rókusba.

Az esetről Dió szeretett viccelgetni a egy ízben, amikor egy fiatal hölgy azt kérdezte tőle, hogy apjára hasonlít-e, cinikusan felelte:

— Nem, inkább *anyánra szoktam ütni!*

2. Dió megblccolá Tamarát

A nagy magyar humorista megismerkedett egyszer egy feltűnően szép orosz táncosnóval, akit Tamarának hívtak. Ez az eset Palicson történt — (amely egyike volt ama idők legelőkelőbb fűrdőhelyeinek) — Tamara kisasszony meghívta villájába Diót, aki egészen reggelig nála maradt. Amikor hajnalban távozott a villából, a táncosnó még aludt. A kitűnő író egy pillanatig arra gondolt, hogy felkölti és átadja neki a megbeszélte háromszáz dinárt, de aztán meggondolta a dolgot és így szólt magában:

— Az alvó orosz lányt *felbrosszterem tanácsos.*

És örömeiben, hogy sikerült neki egy közmondást megint kifecimlani, a háromszáz dinárt megtartotta magának.

3. Dió és a zsebtolvaj

A nagy magyar humorista a villanyoson egyszer egy gyanús külsejű egyén mellé ült. Már Radonovác felé dőögött vele a kocsi, amikor érezte, hogy szomszédja megloki. Dió nyomban tisztában volt a helyzettel. Nem szólt semmit, csak mosolygott.

— Ha te úgy, én is úgy — gondolta metsző gunnyal, amit bátran lehet zsebmetsző gunnyal is nevezni.

Mint hogy belenyult szomszédja mellényzsebébe és visszalopta onnan drága kronométerét, amelyet észrevétlenül belecusztatott saját zsebébe. Dió — (aki egyike volt ama idők legelőkelőbb gavallérjainak) — nem csinált botrányt,

hanem otthon nagy élvezettel beszélt el kalandját és kitűnően mulatott azon, hogy a zsebtolvaj hogy' meg lesz lepetve, amikor majd nem találja zsákmányát. Szórakozottan belenyult közben a zsebébe és kivett onnan két órát.

Ugy látszik mégsem volt zsebtolvaj a szomszédja.

dió

Rendőri beavatkozással végződött a beogradi Jedinsztvo hétfői vendégjátéka

Botrányos verekedés után egy embert előállítottak a rendőrségre

Bácska—Jedinsztvo 2:2 (2:0)

A beogradi Jedinsztvo hétfői mérkőzése szebb sportot nyújtott, mint a vasárnapi játék, a meccs végén azonban olyan sajnálatos események játszódtak le, amelyek éppen nem vetnek kedvező fényt a szubotical viszonyokra és veszélyeztetik az ország fővárosával eddig fentartott barátságos sportértekezését.

A Bácska vasárnapi csapatánál lényegesen erősebb együttest állított ki, bár Marciskics I. sérülése miatt nem vehetett részt a mérkőzésen, Kuluncsics I. a center posztján nagy támadó lendületet adott a csapatnak, amely az első félidőben hatalmas iramot diktálva, végig főlényben két góllal terhelte meg ellenfele kapuját.

A második félidőben a Bácska teljesen visszaesett és a félidő nagyobb részében védekezésre szorult. Gyér támadásai nem voltak egészségesek és amikor a kiegyenlítés után a beogradi csapat állandóan tovább támadott, a hangulat a pályán és a tribünön végsőkig kiéleződött. A Bácska szívós, energikus védekezése megakadályozta a beogradiaikat a győzelem megszerzésében és amikor a játék befejezését jelezte a bíró,

Kuluncsics II., a Bácska középpedezete magáról megelégedve, megítélte a Jedinsztvo egyik játékosát.

Az inzultált játékos összeesett, társai pedig

Kuluncsics II.-re rohantak és ütlegelni kezdték.

Szörnyű tumultus keletkezett ezután.

A játéktér közepén a játékosok és a berohant közönség között kínos jelenetek játszódtak le és csak a rendőrség közbelépése akadályozta meg, hogy komolyabb szerencsétlenség nem történt.

A tömeget a rendőrség szétszórtatta és a közönség kezdte elhagyni a pályát, amikor a tribün előtt újabb verekedés kezdődött.

Egy fiatalember sértő kifejezést használt a nézők csoportjával szemben, akik erre rátámadtak és botokkal ütlegelni kezdték.

Ennek a verekedésnek is a rendőrség vetett véget és

a verekedés résztvevőjét Francis-kovics Iván volt városi tisztviselőt előállították a rendőrségre, kihallgatása után elbocsájtották, de az eljárást megindították ellene.

A botrányosan végződött mérkőzésen egyébként az első félidőben a Bácska, a másodikban a Jedinsztvo volt a jobb.

A Bácska mindkét gólját Kuluncsics I. lőtte, a Jedinsztvo góljait pedig Atanakovics halszélő és Bandics jobbösszekötő lőtték.

A szubotical csapat legjobbjai Kuluncsics I., Slezák, Szarcsevics és Polyakovics II. voltak.

Hat évi fogházra szóló ítélet után jogerős felmentés

Kovacevics volt kommunista képviselő és társainak bűnügge a noviszadi felebbviteli bíróság előtt

Noviszadról jelentik: Érdekes ügyet tárgyalt hétfőn a noviszadi felebbviteli bíróság. Kovacevics Nikola, volt kommunista képviselőt, Mihajlovics Andrást, Jablonszki Sándort, Mirkovics Szávót és Vics Mihályt 1919 június tizedikén letartóztatottak az államforma erőszakosok, hogy kommunista üzemeket folytatnák és külföldi, főleg a magyarországi kommunistákkal érintkezést tartanak fenn és azoktól utasítást kaptak fegyverek beszerzésére. A vád szerint a letartóztatottak az államforma erőszakos megváltoztatására törekedtek. Karakasevics és dr. Sztakios Labud akkori noviszadi rendőrkapitányok házkutatást tartottak a vádlottaknál és a bírósághoz beterveztettek egy levelet, melyet az oszijeki kommunistaszervezet írt a noviszadi szervezethez és amely utasítja a noviszadi pártszervezetet, hogy Vrdniken az állami bányában kérésre állítsák meg a bányamunkásság bősevizálását. A házkutatásról nem vettek fel jegyzőkönyvet és így a jelentésből nem is derült ki, hogy az oszijeki levelet kinél találták.

A noviszadi törvényszék 1919 november 6-án tárgyalta Kovacevics és társai bűnügyét és Kovacevics Nikolt és négy társát hat-hat évi börtönre ítélte. A bűnügy többi vádlottját a törvényszék felmentette.

A noviszadi felebbviteli bíróság 1920 június 30-án tárgyalta a vádlottak felebbezése folytán a bűnügyet és Kovacevics Nikolt és társait is felmentette, mert a vádat nem látta bebizonyítottának.

A noviszadi semmitőszék 1922 január 30-án felsőfokon tárgyalta a kommunistapárt és megsemmisítette a felebbviteli bíróság ítéletét, utasította a másodfoku bíróságot, hogy az ügyben új ítéletet hozzon és egészítse ki a bizonyítást arra vonatkozólag, hogy az oszijeki levél hogyan került a bűnügy irataihoz.

Közben Kovacevics Nikolt a vidovdani merénylet miatt a kragujevaci törvényszék négy és fél évi börtönre ítélte.

A noviszadi felebbviteli bíróság már ismételen ki akarta tűzni a hat év óta húzódo bűnügyben az újabb tárgyalást, de a pozsarevacai fegyház nem akarta Kovacevicsét büntetésének kitöltése előtt Noviszadra szállítani. Kovacevics azóta kiszabadult és így a tábla hétfőre tűzte ki a főtárgyalást, amely dr. Gyurgyev Bosko táblai tanácselnök tanácsa előtt folyt le. A közzéadott dr. Nikolics Richard főállománygyász helyettes, a védelmet dr. Milutinovics Arzen és dr. Müller Sándor látta el. A vádlottak közül csak Vics Mihály és Jablonszki Sándor jelentek meg, míg a többi vádlott tartózkodási helye ismeretlen.

Vics és Jablonszki kihallgatásuk alkalmával tagadták a terükre rótt bűncselekményt. Dr. Nikolics főügyész helyettes vád és védbeszéde és a védőbeszédek elhangzása után a bíróság rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely szerint a vádlottakat újból felmentette. Dr. Nikolics főügyész helyettes az az ítéletet tudomásul vette, úgyhogy a felebbviteli bíróság ítélete jogerőre emelkedett.

Olcsó telivérek

1500—7000 dinárért kelték el árverésen dr. Dungyerszki Gedeon telivérlovai

Dr. Dungyerszki Gedeon noviszadi nagybirtokos, akinek versenystállója számos értékes győzelmet aratott, kislejtette versenyállományát és közel hatmencz teli- és félvér lovat vasárnap nyilvános árverésen eladásra bocsájtott.

Dél előtt 10 órára volt az árverés kitűzve és azon csak néhány katonatiszt és kevés számú polgári érdeklődő vett részt.

Prodanovics Lázár, dr. Dungyerszki jószágigazgatója és Melecki, a csébi ménes tréner vezették az árverést. A lovakat bevitték a versenypálya ekerített részébe, ahol a futamok előtt a lovakat a nyergelés után járatták szokták.

Elsőnek egy névtelen egyéves kancát hoztak eladásra. Apja »Azután«, anyja »Fine Mouche« volt, 3500 dinár a kikiáltási ár.

— Azon alul is adják? — volt az első kérdés.

— Igen — felelte Prodanovics és máris elhangzott az első ajánlat: 2000 dinár. Egy parasztagda ejtette ki, láthatólag, félve, 2100 dinár, licitálja túl Popovics Ráda alezredes, a petrovaradini tüzérség parancsnoka. Végül is az alezredes vette meg 2300 dinárért.

— Hihetetlen olcsó — hangzott fel mindenünnen és sokan gratulálnak a jó vételhez. Az alezredes megelégedetten mosolyog és máris licitál a másik lóra, egy ugyancsak névtelen egyéves kancára, amelynek kikiáltási ára 3500 dinár volt, de amelyet egyezer dináros első kínálat után, száz-száz dináros ugrásokkal 2200 dinárra hajtottak fel és ezen az áron Gamberger Viktor százados vette meg. A harmadik névtelen kancát, Azután és Csoboly ivadékát Brkics Milorád alezredes, versenystállótulajdonos 2600 dinárért vette meg. Ezután egy tízéves angol importált kanca: Lady Boby került sorra 7000 dináros kikiáltási áron, de a pompás tenyészállat 1900 dinárért került Hadzsics Tósa szoboráni birtokos tulajdonába. Majd az árverésre került legjobb ló, a 12 éves angol tenyészkanca Elatél-re, 7000 dinár volt a kikiáltási ár és nagyvontatva 3000 dinár kezdéssel 100—100 dináros licitálással felhajtották 6500 dinárra. Ezen az áron vette meg Popovics Ráda tüzérallezredes. Ugyancsak ez az alezredes vette meg a 8000 dináros kikiáltási árral szerepelt Elatél II-t 5900 dinárért. A hároméves Drágt szintén Popovics alezredes vette meg 5200 dinárért, noha a ló 14 futamban versenyzett és több díjat nyert. Kláris I., egy öt éves telivér 3700 dinárért jutott Hadzsics Tósa birtokába.

Nevenka 5200 dinárért lett Hadzsics Tósáé, míg a hároméves Siroese licitálás nélkül a 7000 dináros kikiáltási áron került Brkics alezredeshez.

Gerber Nándor 1500 dinárért vette meg a Lola nevű telivért.

A egyszerű Azutánra nem érkezett elfogadható ajánlat és a tenyészmen visszakerült eddigi istállójába. Szellőért 3200, dinárt fizettek, míg két arabs kocsiért, amelyek a bábolnai ménesből kerültek Dungyerszkihez, nem tettek elfogadható ajánlatot.

A licitáló kedv, miután az árverésen csak alig néhányan vettek részt, folyton jobban és jobban lelohadt, úgy hogy se Vuk, se Cséb, se Tangó, se Fanyboj nem akadt vevőre.

A futaki uradalom egyik jelen volt intézője két pár kocsi lovat hozott be eladásra, de azokért a lovakért, amelyekért az uradalom tavaly 36.000 dinárt fizetett, ma csak 10—12.000 dinárt kínáltak és így azok sem cseréltek gazdát.

Az árverésen résztvettek egyhangzóan megállapították, hogy a vasárnapi árverésnél olcsóbban még a mai erősen visszahanyatlott loáraknál se vásároltak lovakat.

A sok elárvázott ló körülbélül ötvenezer dinárért kelt el. Dungyerszki Gyokó, a lovaregylet elnöke, panaszosan jegyezte meg, hogy tavaly Csehszlovákiából vásárolt egy éves kancáért annyit fizetett, mint amennyit vasárnap válamennyi ló elkelt.

HIREK

— **A király állapotában teljes javulás állott be.** Beogradból jelentik: Ófelsége a király állapotában örvendetes javulás állt be. A miniszterelnökséghez hétfőn este Blédből érkezett jelentés szerint a betegségi folyamat befejezettnek tekinthető. Erről a következő bulletint adták ki: Bléd, szeptember 5. Harmadik és utolsó bulletin Ófelsége a király állapotáról. Hőmérséklet normális. A daganat csaknem teljesen leoldott. Általános állapot kitünő, ezért nem is adunk ki további jelentéseket. Dr. Koen, dr. Vulovics.

— **A trónörökös születésnapjának megünneplése Beogradban.** Beogradból jelentik. A főváros népe lelkes hangulatban ünnepelte meg Petar trónörökös születésnapját. Délelőtt a székesegyházban ünnepi mise volt, amelyen megjelentek a kormány tagjai, a képviselők, a parlament elnökének vezetésével, a hadsereg képviselői, különösen nagyon sok gárdatiszt, a tartalékos tisztek. Délelőtt valamennyi felekezet templomában tartottak ünnepi istentiszteletet. A politikai és tudományos élet előkelőségei közül sokan jelentek meg az udvarnál, ahol beírták neveiket az erre a célra szolgáló könyvbe.

— **A kormány képviselői a dobrudzsai emlékünnepen.** Beogradból jelentik: A dobrudzsai emlékünnepeken szeptember 8-ikán, az elesett katonák sírmelegének a felavatásán a jugoszláv kormányt Csolakantics bukaresti követ fogja képviselni. A hadügyminisztert Jovanovic tábornok, az emlékbizottságot Hadzics tábornok, a király első szárnytegédét fogja képviselni.

— **A trónörökös születésnapja Novitzadon.** Novitzadról jelentik: A trónörökös születésnapja alakalmából Novitzad valamennyi felekezetnek templomában hálaadó istentisztelet volt. A görög keleti szerb székesegyházban dr. Csirics Irinej püspök celebrálta az ünnepi istentiszteletet, amelyen fényes papisegédlet asszisztált és amelyen az összes polgári és katonai hatóságok részt vettek. A kivonult helyőrség diszszázada a templom előtt helyezkedett el. A katonai, református, evangélikus, zsidó templomokban délelőtt szintén ünnepi istentisztelet volt. A városházán egész nap szünetelt a munka, a városban délelőtt 10 órától délután 2-ig zárva voltak az üzletek. A törvényszéken bírósági szünet volt, ellenben a felebbviteli bíróságnál és a semmitűszéknél tárgyaltak. Az egész város lobogódiszban volt.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Gyarmati János derventai pénzügyigazgatósági adótisztet a szuboticaai pénzügyigazgatósághoz adótisztnek nevezte ki.

— **A trónörökös születésnapjának megünneplése Szomborban.** Szomborból jelentik: Szombor város és Bács megye hatóságai hagyományos lelkesedéssel vettek részt a trónörökös születésnapjának megünneplésében. Valamennyi felekezet templomában ünnepi istentisztelet volt, amelyen dr. Petrovics Milivoj főispán és Rajcsics Szvetisláv alispán vezetésével a vármegyei, dr. Tomics György polgármester és Eremin György főkapitány vezetésével a városi hatóság vett részt. Reggel zenés ébresztő köszöntötte a felbuzgóvároszt és az ünnepségeket este fátylasmenet zárta be.

— **Törvényszéki hír.** Pavlovics István törvényszéki elnök, kedden egy hétre elutazott a ljubljana-i jogász-kongresszusra. Távozlata alatt Laner Antal törvényszéki bíró helyettesíti.

— **Achmed Zogu jugoszláv kitüntetésé.** Tiranából jelentik: Szeptember 5-én adta át ünnepélyes audienciakeregtében Jevtics Bosko az SHS királyság tiranai követe akreditáló levelét Achmed Zogu heg köztársasági elnöknek. Ugyanekkor az új követ átnyújtotta Achmed Zogunak a Karagyorgye-csillagot, a legmagasabb jugoszláv kitüntetést. Achmed Zogu meleg hangon beszédben mondott köszönetet a kitüntetésért.

— **A közlekedésügyi miniszter ötvenezer dinár jutalmat utalt ki a szuboticaai vasúti panama leleplezőnek.** Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszterium ötvenezer dinárt utalt ki azoknak a tisztviselőknek és magánzemélyeknek, akik kiderítették a vasúti panamát. A közlekedésügyi miniszter a kiutaló rendeletben megemlíti, hogy az államot a panama által mintegy tízmillió dinár kár érte.

— **Windischgrätz továbbra is börtönben marad.** Hétfőn délelőtt össze a királyi ítélőtábla, hogy Windischgrätz hercegnek háziőrizetbe való helyezése érdekében benyújtott kérvénye felett döntést hozzon. Rövid tanácskozás után az ítélőtábla a herceg kérvényét elutasította. A döntés kimondja az indoklásban, hogy az orvosok semmi olyan természetű betegséget sem állapítottak meg a hercegen, amellyel kapcsolatban a rabkórház kellő ápolást ne nyújthatna. Windischgrätz herceg hír szerint felfolyamással fog élni a tábla döntése ellen.

— **Panamavádak a román katonatisztek ellen.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári vasúti rendőrség már hosszabb idő óta folytat nyomozást azoknak a feljelentéseknek az ügyében, amelyek szerint Tövis és Kolozsvár között rendszeresen fosztogatják a különböző teherszállítmányokat. A vizsgálat feltűntetett eredményre vezetett, mert megállapították, hogy a fosztogatásokat a vonalon szolgálatot teljesítő vasutas ezred embereiből alakult szervezett banda követte el. A banda tagjai összeajzottak az állomások segédmunkásaival is, sőt a bandának tagja volt az ezred egyik tisztje is, úgyhogy emiatt a bünyügyi vizsgálat lefolytatására a bukaresti hadügyminisztérium egy tábornokot delegált. — Bukarestből jelentik: Az Unfversul tighina jelentés szerint az ott állomásozó vadászszázalóknál nagy visszaéléseknek jöttek a nyomára, amelyeket Demiescu őrnagy, a zászlóalj parancsnoka követett el. A zászlóalj részére érkezett szállítmányokban nagy hiányokat fedeztek fel s az eddigi megállapítások szerint száz vagon tűzifa hiányzik. Demiescu őrnagyot a vizsgálat befejezéséig Bukarestbe rendelték.

— **Rodolpho Valentino novibecsei áldozatai.** Novibecseről jelentik: A novibecsei fürdőházban két fiatal gyerek csónakot bérelt egy órára. Az óra azonban letelt, de a gyerekek nem jelentkeztek, mire jelentést tettek a rendőrségen eltűnésükről. A nyomozás során több gyermek jelentkezett, akik elmondták, hogy a két eltűnt, mielőtt csónakázni mentek volna, dicsekedett előttük, hogy filmszínészek lesznek. Elmondták, hogy csónakon Beogradban mennek, ott ki képeztetik magukat filmszínészeknek és addig haza sem térnek, míg oly ismeretkékké nem válnak, mint Rodolpho Valentino volt. A csendőrség táviratozott Beogradba, de a szökevényeknek még nem sikerült nyomára akadni.

— **A boszniai vértanúk.** Szarajevóból jelentik: Vasárnap Szarajevóba szállították annak a negyven boszniai szerb parasztnak a holttestét, akiket a háború alatt az osztrák hatóságok kivégeztettek. A holttesteket a Balász templomban temették el. Az ünnepségen résztvett a királyi képviselőtársaság Smiljanics tábornok hadseregparancsnok, a kormányt pedig Szrskics törvényegységügyi miniszter képviselte.

— **A szociáldemokraták Lyon város keddi közgyűlésén leszavazzák Herriot polgármestert.** Párisból jelentik: A Phönerkerület szociáldemokrata pártja vasárnap határozatot fogadott el, amelyben utasítja Lyon szocialista városatyáit, hogy a kedden megtartandó közgyűlésen szavazzanak bizalmatlanságot Herriot volt miniszterelnöknek és szólítsák fel a polgármesteri szék azonnali elhagyására. Lyon városi közgyűlésének ötvenhét tagja közül harmincegy a szocialista és miután a szociáldemokrata városatyákat felszólították, hogy kivétel nélkül jelenjenek meg a közgyűlésen, valóságban tartják, hogy a keddi közgyűlés le fogja szavazni Herriot polgármestert.

— **Uj kábel Anglia és Amerika között.** Newyorkból jelentik: A Western Union Cable Comp. szombaton fejezte be az Amerika és Anglia között lefektetett új kábelvonal lerakási munkálatait. A kábel lefektetése teljes három hónapig tartott és hossza 3400 angol mérföld.

— **Nyílt pályán megállt a vonat: csatlót fogtak a királyházi csendőrök.** Prágából jelentik: A csehszlovák-román gyorsvonat az elmúlt éjjel Királyháza előtt nyílt pályán hirtelen megállt. Az utasok körében nagy ijedtség támadt. A vonatot csendőrök állították meg, akik behatoltak egy elsőosztályú fülkébe és letartóztattak egy fiatalembert, Kardos Elemért, akit a magyar hatóságok csatlós és szélhámosság miatt köröznek. A vonat ezután elindult, de pár perc múlva ismét megállt, mert egy vasúti munkás, aki a sínek mellett dolgozott, elvesztette egyensúlyát és nekiesett az egyik vasúti kocsinak. A munkás súlyos sérüléseket szenvedett. A vonat egy órai késéssel folytatta útját.

— **Nem azonos.** Lusztig Adolf, a noviszadi Stoff-cég képviselője annak megállapítását kéri, hogy nem azonos az a Lusztig Adolf, akit az Erdős-féle betöréssel kapcsolatban a rendőrség letartóztatott.

— **A noviszadi zsidó templom istentiszteletjének rendje.** A noviszadi zsidó hitközség közli, hogy szerdán és csütörtökön az esti ima negyed hétkor, pénteken pedig fél hétkor kezdődik. A reggeli ima hét órakor veszi kezdetét.

— **Szivszélhűdés nem mérgezés.** Titledről jelentik: A Bács megyei Napló megírta már, hogy Marinkov Pál titeli bankszolga Perleszen gyanus tünetek közt hirtelen meghalt. Eleinte mérgezés gyanították, de az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a még fiatal és erőteljes Marinkovot régi szivbaja ölte meg.

— **«Nem akarok többé politizáló katonát látni».** Milanóból jelentik: A Corriere della Serának jelentik: hogy Konszisz tábornok, a győztes forradalom vezetője Athénben katonai szemlélet tartott beszédet intézett a katonasághoz. Kijelentette, hogy a katonáknak többé nem szabad politizálni. Egyben megígérte, hogy helyreállítja a közszabadságot és a törvényellenes büncselekményeket a legkíméletlenebbül fogja üldözni. Kondisz utasítást adott a hadseregparancsnokainak, figyeljék meg a tisztikart s azokat a tisztiket, akik az ország ujjaépítésének munkáját akadályozzák, büntessék meg.

— **Kigyulladt egy mozgósínház.** Londonból jelentik: Drumvolloghe városkában vasárnap este, előadás közben kigyullt a mozgósínház. A közönség körében óriási pánik keletkezett, mindenki a vészkijáratához menekült, amelyek azonban nem működtek. Negyvenen meghaltak, a sebesültek száma pedig meghaladja a százat.

— **A tajfun pusztítása Japánban.** Tokióból jelentik: A japán tajfun borzalmas pusztításairól most érkeznek a jelentések. Eddig 34 halott és 195 sebesült van, 254 ház rombadólt, 630 pedig erősen megrongálódott.

— **Halálozás.** Kucsera István építész 65 éves korában Szuboticaán elhunyt. Temetése folyó hó 7-ikén d. u. fél négy órakor lesz a Szegedi-szőlők 184. (villanytelep) szomben) számú gyászszobából.

— **A megyesi rendőrfőnök megvert egy katolikus papot.** Kinos eset foglalkoztatja most az erdélyi katolikusokat. A megyesi lakáshivatal három évvel ezelőtt a kolostort a római katolikus bérháznak nyilvánította s egy részét elreklvirálta lakásoknak. Az elreklvirált kolostorban bent lakik többek között Lungu Vaszilije, a megyesi sziguranca főnöke. Lungu több ízben összeverte a kolostor előtt elhaladó gyerekeket, mert magyarul beszéltek. Néhány nap előtt a gyerekek miatt Lungu-nak valami differenciájátamadt P. Szabó Róbert római katolikus segédlelkész. A rendőrfőnök megleste a sétájáról visszatérő papot, orvul megtámadta s bottal összeverte. A pap megtette a feljelentést a

— **Gyermeknap Szuboticaán.** A gyermekvédő liga hétfőn tartotta meg Szuboticaán az idei gyermeknapot Györgyevics Dragoszlávnénak, a főispán nejének védnöksége alatt. Az ünnepségek délelőtt kezdődtek és az egész tanulóiifjuság a tanítók és tanárok vezetése alatt a Felszabadulás-emlékoszlophoz vonult, ahol Arangyelovics Mirkó diák mondott hazafias beszédet. A vezetőség az ünnepségről hódoló táviratot küldött Alekszandar királynak, Petár trónörökösnek és üdvözlő táviratot Szimonovics Milán dr. szociálpolitikai miniszternek. Az ünnepségeket szerdán, Kisasszony napján folytatják és ekkor tartják meg a csecsemőkitalást is.

— **Szuboticaai futballisták autószerencsétlensége.** A Bács megyei Napló hétfői számában hírt adott arról az autószerencsétlenségről, amelynek áldozata lett több szuboticaai futballista, akik a csantaviri országúton autójukkal egy árokba fordultak. Az első jelentések szerint a szerencsétlenség úgy történt, hogy Szkenderovics át akarta venni a soffortól az autó vezetését, de mint utólag kiderült, nem Szkenderovics hibájából történt a szerencsétlenség, hanem mert a soffor a poros szélvédőüvegen keresztül nem látta az utat. A szerencsétlenség áldozatainak sebesülése nem olyan súlyos, amint azt az első percek izgalmaiban gondolták. Marcikics Rémiája az utlevélosztály vezetője már kedden elfoglalta hivatalát.

— **Dr. Szabó Juci-háboru.** A Bács megyei Napló szombat reggeli számában megjelent rosszindulatu kommunikére rövidesen az a válaszom, hogy a vezetésem alatt álló műkedvelőtársaság, nem alkalmi, összeverődött társaság. Ezzel a jelzővel inkább azt a társaságot lehet illetni, amely az én társulatomról ilyen becsmérően nyilatkozott. Szabó Márton.

— **A Kinizsi-SAND folyó má 8-iki mérkőzésére,** a nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyek elővételben kaphatók S. A. Engl Rudics-uccai gépüzletében, ugyszintén Marisics és Jankovics könyvkereskedésében kedden délután 7 óráig.

— **A Főtéren egy uri- és hálószobából, továbbá előszobából és fürdőszobából álló nagy terrasszal rendelkező elegánsan butorozott lakás azonnal kiadó.** Cím a kiadóban.

— **Az agrárhivatal főnök üzletel.** Nagyváradról jelentik: Az ügyvészség utasítására letartóztatták Teodorescu Constantint a szalontai agrárhivatal főnökét. Teodorescu az állam által lefoglalt földeket feles gazdálkodásra bérbeadta a szalontai magyaroknak. Aratás után a beszolgáltatott félttermést eladta s a pénzt, több mint 800.000 lejt a saját céljaira fordította. Hogy a hiányt pótolja a bérlektől lefoglalta azt a gabonmennyiséget, ami őket illette meg a vetőmag és a föld megmunkálása fejében.

— **Takarékoskollégium telen is a fával.** ha »Zenbira« házában használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Szubotica. Telefon 123. 5123

— **Akik mindenáron meg akarnak hálni.** Az öngyilkossági járvány egyre jobban terjed. A halál önkéntesei a legnagyobb ravaszsággal igyekeznek új módokat kitalálni, amellyel megszabadulhatnának a számukra türelmetlen életől. Legutóbb Pozsonyban egy életunt fiatalember a parti örök szemelattára beült a Duna vízébe, mintha fürdeni akarna, a vízben borotvát vett elő és felvágta az erejét. Mire észrevették, a fiatalember megfuladt és elvérzett, még az orvosok sem tudták megállapítani, hogy a kettő közül melyik idézte elő a halált. Az öngyilkossági módszer hamarosan nagy népszerűsége telt szert és a fiatallónak már követői is akadtak. Vasárnap reggel ugyancsak Pozsonyban a Duna-parton föbelötte magát egy fiatalember, oly módon, hogy a lövés utána a vízbe zuhant. Megmenteni már nem lehetett. Egy budapesti fiatal leány nem rohogott ivott és utána felakasztotta magát. Észrevették, még idejében levették a kötélről és életre akarták kelteni. De amíg az orvos a mesterséges légzéssel kísérletezett, a leányt megölte a maró-lug.

— Erdőt és szeszgyárat vásárolt, egy postamester, az elsikkasztott pénzből. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad postagazgatóságán súlyos visszaéléseknek jöttek a nyomára. Kiderült, hogy egy postagazgatósági tisztviselő segítségével, hárommillió lelt sikkasztott az államtól Vancu József vakóhi postamester. Az elsikkasztott pénzből szeszgyárat és erdőt vásárolt Vancu. A mikor a postagazgatóság felfedezték a sikkasztást, nyomban feljelentést tettek a rendőrségen, amely Vancut és bűntársát letartóztatta.

— Nem találják a tavankuti betörőket. Tavankuton néhány nappal ezelőtt — mint megtört — ismeretlen tettesek feltörték három üzletet és onnan mintegy ötvenezer dinár értékű árut és készpénzt loptak el. A betörést úgy követték el, hogy az üzletek ajtaját vasrudal feltörték és az üzletből minden értékes árut magukkal vitték. A tavankuti csendőrség a feljelentések alapján megindította a nyomozást és kihallgatta a károsultakat, akik előadták, hogy kiket gyanúsítanak a betörésekkel. A rendőrség ezen az alapon megindította a nyomozást, ami azonban nem vezetett eredményre, mert a gyanúsítottak valamenynyien alibit igazoltak. Időközben a csendőrségnél több tanu jelentkezett, akik azt vallották, hogy a betörés elkövetése utáni reggelen a Tavankut-szombori országúton láttak menni három gyanús külsejű embert, akik nagy csomagokat vittek. A csendőrség a környékbeli csendőrség segítségével kutatta a három gyanús embert, akikről azonban kiderült, hogy tisztességes bajnoki kereskedők és semmi közük sincs a betörésekhez. Ezzel a csendőrség nyomozása teljesen holtpontra jutott. A nyomozást nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy a tettesek semmi nyomot nem hagytak hátra.

— Keresztülment lábán a lóvasút. Szentáról jelentik: Barlag János tíz éves csókai napszámos fiu az uradalmi iparvasutnál dolgozott. A sinek mellett haladt, amikor a sinekről kiugrott a lóvasút és a kis gyermek alsó lábszáran keresztül ment, amelyet lemetszett. Beszállították a szentai kórházba. Állapota súlyos.

— Véres családi tragédia a kaszárnyában. Grácból jelentik: A gráci gyalogsági kaszárnya kórházi osztályán vasárnap megjelent Reschek János tiszthelyettes felesége s mindenáron beszélni akart férjével. Bebocsátották a betegszobába s az asszony rövid szóváltás után revolvert kapott elő kezításkájából és férjének mellébe lött, azután villámgyorsan maga ellen fordította a fegyvert és halántékra lötte magát. Az asszony szörnyen halt, a férjét mingyárt megoperálták és fel fog épülni.

— A fegyverviselési engedélyek meghosszabbítása. A szubotcai rendőrség felhívja az érdekelteket, akik erre az évre még nem hosszabbították meg fegyverviselési engedélyüket, hogy azt legkésőbb szeptember hó végéig intézzék el. Akik ezt elmulasztják, elvesztik az engedélyt és fegyverüket elkobozzák és megindítják ellenük az eljárást.

— Feltámadt a temetése napján. Komáromból jelentik: Különös esemény történt Komárom mellett egy kis faluban, Turjapaszikán Gorej Iván pásztor néhány nappal ezelőtt megbetegedett és mire orvosi segítség érkezett, meg is halt. A holttestet felvatalozták és amikor elérkezett a temetés ideje, a koporsót kivitték a temetőbe. Ekkor azután olyan jelenet következett, amire a gyászoló sereg a legkevésbé sem számított. A koporsó fedelére dühöngve hulló súlyos agyagöngyöktől Gorej egyszerre csak felbredt s kiabálni kezdett. A sir körül állók ereiben megfagyott a vér, mikor a koporsó fedelét egyszerre csak felpattani látták. Hanyat-homlok futottak szét és csak később mertek visszatérni. A nyöszörgő embert látva, rájöttek, hogy nincs okuk megriadni, kiemelték a koporsóból és lakására szállították. Érdekes, hogy Gorej odabaza nem is akart ágybafeküdni. Felhajított egy vízespohár rumot s este felé mintha misem történt volna, már a juhok behajtásánál segédkezett.

— Az ég fia nem szereti az arabokat. Párisból jelentik. A Passage Bruery egyik előkelő barjába szombaton néhány arab vendég látogatott el. A derék arabok nem sokat törődtek sem a Korán előírásaival, sem pedig hazai szokásaikkal és a legnagyobb mértékben adták át magukat az alkohol gyönyörűségeinek. Kevéssel éjfél után egy kínai lépett a barba és megpillantván a hangos arab társaságot, anélkül, hogy egy szót szólott volna, revolvert rántott és gyors egymásutánban ötször elsütötte azt az arabokra. Két arab súlyos sebesüléssel 10-gyott össze, amire rendőrt hoztak, az egyik már meg is halt, a másik, Slaman ben Ali a kórházban haldoklik. A gyilkos kínai a legnagyobb nyugalommal várta be a rendőröket s amikor elfogták, jegyzőkönyvbe diktálta, hogy husz éves és Kun Kolo-nak hívják. A rendőrbiztos kérdésére, hogy miért lőtt az arabokra, Kun Kolo tört franciasággal csak ennyit válaszolt: »Nem szeretem az arabokat«.

— Szigorú a csikágói gyermekrendőrség. Csikágóból jelentik: A csikágói rendőrség elrendelte, hogy tizenhat évesnél fiatalabb fiúk és lányok este tíz után nem léphetnek az utcára. A rendőrség szigorúan ellenőrzi ezt a határozatát és máris több kellemetlen incidens keletkezett ebből. A rendőrök ugyanis bekísértek férjes asszonyokat is, akik fiatalabbak voltak tizenhat évesnél. A rendőrfőnökség mindazonáltal kijelenti, hogy nem tehet különbséget lány és asszony között és a nem töltött tizenhat éves korig minden fiatalokoruknak este otthon a helye.

— A forgalmi rendőrség és a megvadult bika. Párisból jelentik: Vasárnap este páratlanul izgalmas jelenetek játszódtak le a főváros uccáin. A vágóhidról kiszabadult egy bika és dühös vágatással száguldott végig az Avenue Jaurés-en. Az emberek rémülten menekültek előle, egy perc alatt becsukták az összes kapukat és a járművek is a mellékutcákba menekültek. Csak egy közlekedési rendőr állt nyugodtan és mozdulatlanul a posztján és várta karbatett kezekkel a feléje rohanó bikát, úgy mint a toreador a spanyol arénákban. Mikor azután a bika már csak pár méternyire volt tőle, előrántotta revolverét és egyetlen lövéssel leterítette a bős állatot.

— Jó üzlet a Panama-csatorna. New-yorkból jelentik: Ismeretes, hogy a Panama-csatornát az Egyesült-Államok bérlék a panamai államtól és ez az üzlet ugyiltszik alaposan kifizetődik az amerikai kincstár számára. Most készült el ugyanis a csatorna forgalmáról szóló kimutatás. Minden egyes hajó ugyanis, amely a csatornán keresztül megy, köteles bizonyos illetéket lefizetni az amerikai kincstár részére. Az 1925—1926-os kincstári évben, amely most június 30-án végződött, összesen 5926 hajó ment át a Panama-csatornán, ami kerek huszonhárommillió dollár jövedelmet jelent az Egyesült-Államok részére. Több mint másfélmillióval többet jövedelmezett az idén a Panama-csatorna a kimutatás szerint, mint tavaly.

— Új sajtótörvény készül Romániában. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter körrendeletben felhívja az összes polgármestereket, hogy haladéktalanul terjesszék elő az ottani lapokra vonatkozó következő adatokat: a város területén hány lap jelenik meg s mennyi példányszámban, mennyi az előfizetők száma az egyes lapoknál és milyen engedély alapján jelennek meg? A belügyminiszter körrendeletében hangsúlyozza, hogy az ország nyugalma csak komoly sajtóval lehet biztosítani és az új sajtótörvény előkészítése céljából van szükség ezekre az adatokra.

— A máramarosí hadizónában medvék garázdálkodnak. Bukarestből jelentik: Máramarosból érkezett jelentések szerint az ottani havasokban erősen elszaporodtak a medvék, amelyek nagy károkat okoznak a lakosság marhaállományában. Petrova község határában egyetlen napon nyolc lovat és négy ökröt téptek szét a medvék. A lakosság teljesen tehetetlen a vadállatokkal szemben, mert Máramaros hadizónában fekszik s ezért tilos fegyvert tartani.

— Római zarándoklat Rómába és Assisba. Az őszi Róma asszisi zarándoklat vajdasági szubvevői október tizedikén indulnak Szuboticáról. Jelentkezéseket a zarándoklatra csak szeptember tizedikéig fogadnak el. Jelentkezni lehet Drózdik Imre esperes-plébánosnál Adán és a Sziv Ujság szerkesztőségében Szuboticán Knez Mihajlo-u. 2. szám.

Jönnek az orgonista nők

1.

Ez nem zenei hír. Ez egyszerű társadalmi hír, a hajviselet köréből. A zenének és az orgonának tulajdonképpen semmi köze hozzá.

Az »orgonista nő«-nek egyáltalán nem kötelessége, hogy orgonázni tudjon. Csak az a kötelessége, hogy feje, külsőleg az orgonistára emlékeztessen. Az »orgonista nő«-t a zene fogalmával csak az hozhatja kapcsolatba, hogy ha zongorázni lehetne a külföldi mulandó pubifrizura között, az igen szép zenei produkció volna...

2.

Az »orgonista nő« tehát egyszerű fejlődési fokozat a hajviselet mozgalmában. A »Loreley«, »Pubi«, »Apród« és »Eton« állomásokon át szédítő iramban eljutott a hajviselet az »orgonista«-sághoz. És a nő, aki mint divatjelenség fejével hivatásának magaslatán áll, mint orgonista tért vissza nyaralásából.

Ez egyszerűen úgy történt, hogy haját nyakáig megnövesztette.

A hajnak — most ugyiltszik ez a szabály — Liszt Ferenc-terjedelműnek, illetőleg hosszúságúnak kell lennie, azzal a különbséggel, hogy a nyakban felkunkorítandó. Ez adja meg az orgonista jellegét, a zongorista jelleggel azonban, amelynél a haj tudvalevően csak simán omlik alá.

3.

Az igazság azonban az, hogy az »orgonista nő« egy pillanatig sem akart orgonistának látszani. Az új hajviselet egészen más intencióból nőtt ki.

A nő ugyanis rájött nyírott fejcskéjével arra, hogy neki tulajdonképpen nem pubinak kell lennie. Már azért sem, mert a pubi borotváltatja a nyakát és ez rossz. Hanem kislánynak kell látszania. Mert hiszen nem azt akarják elhiténi, hogy ők még kis fiúk, apródok, pubik, hanem azt, hogy még kislányok.

És most »felsőbb lánynak« fészük magukat. Már azért is, hogy ugyiltszik, mintha — csakugyan végeztek volna valami iskolát. Hogy aztán a »felsőbb lány«-ból »orgonista« lett, ez részint »pech«, részint a férfi-szem konok tévedése.

Annyi bizonyos, hogy megérkeztek az »orgonista nők«. És ezt a jelet viselik már a szöghaju és lenhaju — nagymamák is. LI.

— A szvetozár-milleticsi Iparoskörtáncmulatsága. A szvetozár-milleticsi Iparoskör szerdán táncmulatságot rendez, amelynek tiszta jövedelmét az árvizkárosultak segélyezésére fordítják.

— Lebontják Theresienstadt erődjét. Prágából jelentik: Az északcsehszlovákiai Theresienstadt erődjét legközelebb lebontják. Theresienstadtot 1790-ben II. József császár építtette és anyjáról, Mária Terézia királynőről nevezte el. A várat, amelyet a Poroszország elleni védekezésre szántak, utoljára 1866-ban helyezték védelmi állapotba, de a poroszok akkoriban ügyet sem vetettek rá és elvonultak mellette.

— Autóbaleset érte a párisi érseket. Párisból jelentik: Dubois bíboros, párisi érseket szerencsés kimeneteli autóbaleset érte. A bíboros egy közúti közlekedésben résztvevő. Az autó teljes sebességgel haladt az országúton, de közben defektus érte és felborult. A kocsí maga alá temette a bíborost és kísérőjét, de szerencsére egyiküket sem érte komoly sérülés.

— Változások a csehszlovák vezérkarban. Prágából jelentik: A hivatalos lap közli a nemzetvédelmi minisztérium hivatalos jelentését, amelyben Podhajszy tábornokot a vezérkari főnökség vezetésével megbizta. Ugyanakkor kinevezte Horák tábornokot első és Bartos vezérkari ezredest második vezérkari főnökhelyettesnek. Bily tábornok helyett pedig a brünni hadtestparancsnokság vezetését Wittmann tábornokra bízta. Érdekes, hogy a vezérkari főnököt véglegesen nem nevezték ki, ellenben egész új rendszerrel véglegesen két főnökhelyetteset nevezett ki a nemzetvédelmi minisztérium.

— Tömegesen járnak szerencsétlenül a csehszlovák repülőtisztok. Prágából jelentik: A forradalom óta a csehszlovák hadseregnek ötvennégy repülőtisztje és pilótája vesztette el életét. Az utolsó két hét alatt összesen tizen jártak szerencsétlenül és közülük nyolcan meghaltak.

— Ludendorff tábornok újból házasodik. Münchenből jelentik: A város háza hirdetőtábláján, amelyre kifüggesztik a házasulandók névsorát, ez a kihirdetés olvasható: »Ludendorff Erich Frigyes Vilmos Emil gyalogsági tábornok, akinek állandó lakása München, Prinz Ludwigs-höhe, Hellmannstrasse 5, házasságát kíván kötni dr. Kemnitz Matild Karolina Veronika asszonnyal, aki orvosnő, lakhelye Tutzing, Hauptstrasse 190«. Az anyakönyvvezető előtt a jövő hét első napján lesz a házasságkötés. Ludendorff tábornok első házasságát a férj hibájából bontotta fel a törvényszék nyolc hét előtt huszonöt évi házassélet után.

— »Azért halok meg, mert megbántam, hogy férjhez mentem«. Rómából jelentik: Tragikus eset ejtett a minap gyászba két előkelő ferrari családot. A Salis-család egyetlen gyermeke volt a tizennyolc éves, feltűnő szépségű Antónia, akit feleségül vett a múlt héten a Ferraris-család szintén egyetlen gyermeke, a huszonöt éves Mario. Már gyermekkorukban szerették egymást és boldogan várták egybekelésük idejét, tíz évvel hosszabb ideig ápolva hűségesen egymás iránt érzett szerelmüket. Most, az esküvő után boldogan mentek nászútra, mely azonban tragikusan végződött. Öt napi távollét után ez a távirat érkezett a fiatal férjtől felesége szüleihez: »Antónia eltűnt, ha hazaérkezett volna, várjon rám, azonnal utazom«. Másnap hazaérkezett a férfi, de feleségét nem találta otthon. Elmondotta, hogy a fiatal asszony az egyik vasúti állomáson eltűnt mellőle és eleinte azt hitte, hogy tévedésből más vonatra szállt. Táviratozott a szomszédos állomásokra, de mindenütt nem azt a választ kapta, hogy ilyen nő nem volt az utasok között. A két család mindenfelé nyomoztatta ezután az eltűnt, akinek tragikus sorsáról a minap végre hírt kapott. A fiatal asszonyt holtnak találták meg egy tóban, a birgái sziklák között. Zsebében levelet találtak következő sorokkal: »Azért haltam meg, mert megbántam, hogy férjhez mentem«.

— Leültették vetélytársukat. Beckserekről jelentik: Kovács Ferenc, Varga Mihály és Halász András becksereki szállodai szolgák vasárnap éjjel meglesték Pálfi Pál tizenkilenc éves muzslai napszámost, akit megszurkáltak és botokkal összeverték. A három szállodai szolga azért haragudott Pálfiira, mert annak a leánynak udvarolt, akit ők szeretnek. Mindhármukat letartóztatták.

— A tulhangos hangosan beszélő. Londonból jelentik: A londoni Marconi társaság egyik mérnöke egy hangosan beszélőt talált fel, amelynek hangját 10—12 mértföldre is jól lehet hallani. Az új hangosan beszélőt a cowesi reggelnél mutatták be először.

— Eltűnt egy kalandos molnárius. Szomborból jelentik: Krsics Tósa tizenöt éves molnárius, aki Adamov Zsárkó bácskapalánki vízi molnárius volt alkalmazásában, még augusztus 13-án eltűnt munkahelyéről és azóta nem adott életjelet magáról. A gazdája most jelentést tett az eltűnéséről a csendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított a kalandos természetű fiú felkutatására végett.

— **A legolvasottabb csehszlovák író**
— Masaryk. Prágából jelentik: Masaryk »Világforradalom« című könyve eddig 65.000 példányban fogyott el. Ez a legnagyobb siker, amelyet eddig cseh könyv elért.

Dr. Gajó István orvos a katonai gyakorlatáról hazatért és rendeléseit szeptember 8-ikán újból megkezdi Sztarakanizsán Karagyorgyeva (Szent János) ucca 47. szám alatt. Rendel: d. e. 8—11, d. u. 2—5 óráig.

— **Agyonlőtte magát egy emigráns orosz tiszt, mert csak szolgál állást kapott.** Beogradból jelentik: Oberucev Alekszej emigráns orosz tiszt, aki a beogradi gyermekszanatóriumban mint szolga kapott alkalmazást, vasárnap revolverrel agyonlőtte magát. Tettét afölötti elkeseredésében követte el, mert nem juthatott egyéniségének megfelelő elhelyezkedéshez.

Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és betegeskedő asszonyok a természetes »Ferenc József« keserűviz használatára által normális gyomor- és bélműködést érnek el. Az újabbkori nőgyógyítás főképviselető a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalommentesen hatónak találták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Elkötötték a lovát.** Becskerekről jelentik: Valosov Iván földmives a Goethe-uccában hagyta kocsiját és lovát és ügyei elintézésére bement a városba. Mire visszatért, a lovát nem találta. A rendőrség megindította a nyomozást.

SPORT

Kinizsi—BSK 6:4 (4:2)

A pártos bíró ellenére gyönyörű játékkal győzött a Kinizsi

Beogradból jelentik: A temesvári Kinizsi hétfőn kiküszöbölté azt a csorbát, amely vasárnap a Jugoszláviától szenvedett vereséggel érte. A csapat mintha kicserélték volna, szép és rutinos játékkal 6:4 (4:2) arányban legyőzte a pártoskodó bírótól erősen támogatott BSK-t. A Kinizsiben különösen a csatársor játéka tette a legjobb benyomást. Szép összjátékkal, eredményesen játszott. A csapatban legjobb volt Zombori, alig maradt valamivel mögötte Wetzter, Tenzer és Semler. A közvetlen védelem és a fedeztetés közepes játékot nyújtott. A BSK igen gyenge játékot produkált, különösen a közvetlen védelem volt gyenge. Csődöt mondott a centerhalf tudománya is, a balhalf jól játszott, mégsem tudott boldogulni a kiváló Tanzer ellen. A csatársor minden összjáték nélkül egyéni bravurokkal kísérletezett és ez is okozta a vereségét. Veljkovics bíró erősen nyomta a Kinizsit, teljesen indokolatlanul megsemmisítette egy gólját, amelyet pedig tiszta helyzetből lőtt a Kinizsi. Indokolatlan büntetőrugásból juttatta góllhoz a bíró a BSK-t. A valódi eredmény 7:3 volna. A gólokat a Kinizsi részéről Semler (2), Tenzer, Wetzter, Keszler és Fogel lőtték.

Országos uszóverseny Beogradban

Vasárnap a beogradi Bob-klub rendezésében Beogradban uszóverseny volt, amelyen az ország legjobb uszói vettek részt. Részletes eredmények:

6 és fél kilométeres uszás Nikolics Dusan serlegéért: 1. Rafael Gyura (Friule, Szusak) 1 óra 18 perc. 2. Atanaszijevis (Bob-klub Beograd). 3. Dobrovics (Jug, Dubrovnik). A serlegét a szusaki Friule-klub nyerte.

50 m. hölgyuszás: 1. Lener Ilonka (Szombori SC). 2. Kacovics (Jug.). 3. Popovics (Brdjanin, Beograd).

100 m. hátuszás: 1. Mirkovics (Jadran, Split). 2. Koller (Szombori SC). 3. Csulics (Jadran).

100 m. gyorsuszás nőknek: 1. Lener Ilonka (Szombori) 1 p. 25.5 mp. 2. Tuca-

kovics (Szombor). 3. Povicev (Brdjanin).

100 m. gyorsuszás, férfi: 1. Matics (Jug.) 55.2 mp. 2. Popovics (Szombor). 3. Bonacsics (Jadran).

50 m. junior: 1. Kangrga (Bob-klub) 25 mp. 2. Lakarija (Jug.). 3. Nikolics (Bob-klub).

100 m. melluszás: 1. Koller (Szombor). 2. Budman (Jug.). 3. Scheffer (Szombor).

Kéziló-mérkőzések:

Bob—Brdjanin 6:0 (1:0).

Jug II.—Szombori SC 3:0 (2:0).

Bob II.—Jug. II. 3:2 (1:2).

Jug.—Jadran 5:0 (0:0).

Végetért a zagrebi tenniszverseny. Zagrebból jelentik: A zagrebi nemzetközi tenniszverseny vasárnap befejeződött. A férfi egyesit Dugyverszki (Noviszad) nyerte és ezzel Öfelsége serlegét is megszerezte. Második Sztolkovics (Tennisz-klub), harmadik és negyedik Mayer (Bécs) és Kuffsinos (Korcsolyaegylet). Női egyes első Würth asszony (Hask), második Gostisa (Korcsolyaegylet). A női párost a Würth—Gostisa-pár nyerte.

Városközi tenniszverseny Sztaribecsen. Sztaribecseről jelentik: A szentai, sztaranizsai, novivrbászi és sztaribecsei tenniszjátékosok szombat és vasárnap városközi tenniszversenyt tartanak Sztaribecsen. A verseny eredményei: **Férfi egyes:** Dudás (Szena)—Ginder (Sztaribecse) 6—3:63. Venzera (Vrbász)—Szlávics (Szena) 6+3:6—1. Freund (Vrbász)—Szekely (Becse) 6—3:6—4. Löbl (Szena)—Rózsa (Becse) 8—6:6:1. Galambos Becse)—Dudás (Szena) 6—2:6—1. **Női egyes:** Székely Rózsi—dr. Zelenainé 9—7:6—4. Ginderne—Engelsman Dóri 6—1:6:2. Weissshut M.—Bálint Zs.—né 6—4:6—0. Bokorné—Szekely Rózsi 6—0:6—2. Galambos Ilka—Weissshut M. 6—3:6—1.

A pozsonyi cseh válogatott legyőzte a pozsonyi MLSz válogatottját. A két válogatott erős küzdelmet vívott, a melyből 2:2 arányú féldő után a cseh válogatott került ki győztesen, miután a második féldőben sikerült még egy gólt szereznie.

Losonc—Pozsony (városközi) 3:2 (2:1).

PÉCS:

PSC—PAC 3:1 (1:0).

BÉCS:

Amateur—Szlován 1:0 (0:0).

Simmering—Rudolfshügel 3:2 (1:1).

Wacker—Vienna 1:0 (1:0).

Rapid—WSC 2:1 (0:1).

Admira—WAC 7:2 (1:1).

NAGYVÁRAD:

Nagyvárad—Arad 2:0 (0:0).

PRÁGA:

Viktória Zsiskov—Szlávia 3:1 (1:1).

Sparta—Vrsovice 4:3 (1:2).

TEPLITZ:

DFC—Teplitzer FK 11:2.

KINTORNA

Kohné barátnőjével beállít a fotográfushoz. A fényképész előáll az obligát kéréssel:

— Nagyságos asszonyom, barátságos arcot kérek.

A barátnő ijedten közbevág.

— Az isten szerelmére Helena, ne vágj jó képet, mert senki sem fog felismerni.

— Igaz papa, hogy szerencsétlenséget hoz, ha valaki pénteken házassodik?

— Miért kell éppen a péntekkel kivételet tenni?

— Kedves barátom, nem jönnél el ma hozzám vacsorára?

— Lehetetlen. Ma este »Emília Gallotti«-hoz megyek.

— Nem tesz semmit, hozd őt is magaddal.

A papa azt mondja a lányának:

— Ez a csibész nem tetszik nekem, úgy néz ki, mint egy idióta.

— De hogy tudsz ilyet mondani papa, megkérte a kezemet.

— Nem mondtam mindig neked, hogy értek valamit a fiziognómiához?

KÖZGAZDASÁG

Külföldi cukorkák keserítik a jugoszláv cukoripart. Beogradból jelentik: A cukorkagyárak delegátusai vasárnap Beogradban kongresszust tartottak, amelyen a szerbiai és horvátországi gyárakon kívül nagyszámu küldöttelel képviseltették magukat a vajdasági cukorgyárak is. A kongresszuson főképen a külföldi cukoripari termékek versenyéről volt szó. Elhatározták ezzel kapcsolatban, hogy kérik fogják a kormánytól a cukorgyártáshoz szükséges nyestertermékek behozatali vámjának leszállítását, hogy ezáltal a jugoszláv cukorgyárak versenyképessé váljanak az olcsó nyersanyaggal dolgozó külföldi, főleg olasz gyárakkal szemben. A kongresszus határozatát küldöttség fogja átadni a pénzügyminiszternek és a kereskedelmi miniszternek.

Megdráglott a német üveg. Becskerekről jelentik: A berlini jugoszláv konzulátus értesítette a becskeréki kereskedelmi és iparkamarát, hogy a berlini üvegnagykereskedők az árakat 12%-kal felemelték.

TŐZSDE

Zürich, szeptember 6. **Zárlat:** Beograd 9.1275, Páris 15.25, London 25.112 tizenötötizenhatod, Newyork 517 háromnyolcad, Brüsszel 14.35, Milanó 19.25, Amszterdam 207.45, Berlin 123.15, Bécs 73.0625, Szófia 3.75, Prága 15.33, Varsó 57.50, Budapest 72.55, Bukarest 2.55. zab májusra 45.375. Rozs szeptemberre 91.5, rozs decemberre 46.75, rozs májusra 103.

Zagrebben a trónörökös születésnapja miatt szünetelt a tőzsde.

Szentai gabonaárak, szept. 6. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 247.50—250 dinár. Tengeri morzsolt 140—145 dinár. Csöves tengeri 45—50 dinár. Ujtengeri téli szállításra 80—85 dinár. Tavaszai szállításra 95—100 dinár. Takarmányárpa 125—130 dinár. Sörárpa 140—145 dinár. Zab 125—130 dinár. Bab 145—150 dinár. Köles 90—95 dinár. Muharmag 110—115 dinár. Heremag 1920—1940 dinár. Repce 320—330 dinár. Rozs 145—150 dinár. Irányzat: amerikai jelentésre nagyon lanya. Kínálat: élénk. Kereslet: gyenge.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 6. A trónörökös születésnapja miatt nem volt hivatalos tőzsdeforgalom.

Budapesti gabonatőzsde, szept. 6. A határidőpiacon a chikágói gabonatőzsde lanya irányzatának hatása alatt nagyarányú áresések voltak. Így a buza 7000. a rozs pedig, amely eddig szilárd volt, 6000 koronával olcsóbbodott. Hivatalos ármegállapítások ezerkoronákban: Magyar buza októberre 351—354, zárlat 352.5—353, márciusra 3.81—383, zárlat 383—384, májusra 385—387.5, zárlat 386.5—387, magyar rozs szeptemberre zárlat 240—241, októberre 246—251, zárlat 249—250, márciusra 269—272, zárlat 270—271. A készárpiacra az irányzat tartott és a külföldi tőzsdék gyenge irányzata nem éreztette annyira hatását. A forgalom mérsékelte. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 335—357.5, rozs 35—240, árpa 205—220, sörárpa 260—300, zab 190—210, tengeri 267.5—270, repce 540—560, korpa 160—162.5.

Budapesti állatvásár, szept. 6. A vágómarhavasárra 510 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 12—15, kivételesen 15.5, közepes 8—11.5, gyenge 6—10.5, jóminőségű ökor 11—14, kivételesen 14.5, közép és gyenge 7.5—10.5, tehén jó 9.5—13, kivételesen 13.5, közép és gyenge 6—9, kicsontozni való marha 4—6, növendékmarha 5—11.5. Az irányzat vontatott, az árak a legtöbb árunál 500 koronával olcsóbbodtak. A sertésvásárra 4800 darab sertést hajtottak fel. Árak kilónként élőszuliban: Könnyű sertés 14.5—14.55, közepes 15.75—16, nehéz 16.25—16.50. Az irányzat vontatott.

A tudomány ítélete és ezerszeres gyakorlati tapasztalat alapján mind meggyőzőbben nyilvánvalóvá lesz az ODOL higiénikus, azaz megelőző, fertőtlenítő és gyógyító hatása nemcsak a fogakra, a szájra, a mandulákra, a garatra stb. hanem közvetve az egész szervezetre

Csikágói gabonatőzsde, szept. 6. Buza szeptemberre 129.5, buza decemberre 132.75, buza májusra 138.25. Tengeri szeptemberre 74.75, tengeri decemberre 8.225, tengeri májusra 88.75. Zab szeptemberre 36, zab decemberre 40.75.

Newyorki gabonatőzsde, szept. 6. Buza őszi vörös 139, buza őszi kemény 144. Tengeri 86.75. Liszt 675—725.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, szept. 7

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Zenekari hangverseny.

Grác (402): 16: Koncert. 19.25: Szín-előadás. 20: Katonazene.

Milanó (320): 16.35: Jazzband. 21.12: Koncert. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 17: Mesedéjután. 17.25: Koncert. 20.30: Előadás. 24.45: Ária-est. 21.45: Hírek, közgazdaság.

London (365): 15: Koncert. 16: Hangverseny. 18: Táncczene. 20: Variété. 22: Dalfest. 22.30: Táncczene.

Már az eszkimók is rádióon hallgatják Lovas koncertjeit. Miért nem hallgatja Ön is? KONRATH D. D. 7 radiószámsziet Subotica

Breszlau (418): 10.30: Koncert. 20.25: Bidermayer-est.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Szimfonikus hangverseny.

München (485): 14.15: Koncert. 16.20: Hangverseny. 20: Daljáték előadás.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 21.30: Dalfest. 22.30: Táncczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.15: Kamarazene. 18.45: Dalfest. 20: Kamarazene. 21.45: Zerkowitz Béla szerzői estje.

PATKANI PATKANYI ÖZÖR
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drográriákban továbbá a Pozsonyi Agrárbanknál Veliki-Bécsen. 0350

NYILTTÉR

Pollák Gyula a maga, gyermekei és összes rokonsága nevében fájdalommal jelenti, hogy szeretett felesége, a jó anya és nagyanya

POLLÁK GYULÁNÉ

szül. SCHILLER KATALIN

életének 65-ik, boldog házasságának 38-ik évében hosszú szenvedés után f. évi augusztus 31-én Budapesten elhunyt.

Drága halottunkat f. évi szeptember hó 3-án d. e. 11 órakor a novakanizsai izraelita sírkertben örök nyugalomra helyeztük.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

Novakanizsa, 1926. szeptember hó 3-án.

A gyászoló család

Minden külön értesítés helyett

Nyilatkozat.

Üdülésem helyéről, ahová megrongált egészségem helyreállítására miatt voltam kénytelen elmenni, visszaérkezve, csak most reflektálhatok Moser és Wertheim noviszadi cég f. é. augusztus hó 6-áról keltezett körlevelére, melynek rosszakaratuságát mi sem bizonyítja jobban, hogy tölem az üzletkötői és inkasszó jogát oly formában vonták meg, mely alkalmas arra, hogy a tájékozatlan olvasó szemében a dolgot olybá tüntesse fel, mintha erre inkorrektiséggel okot szolgáltatottam volna, holott fenti céggel szemben mindennemű kötelezettségemnek mindenkor pontosan eleget tettem.

Egyben kénytelen vagyok reputációm érdekében hangsúlyozni, hogy a fenti cég állítása, mintha én annak szolgálatában álltam volna, nem felel meg a valóságnak, mert a cégnek szerződéses munkatársa voltam és jövedelmében részesedtem.

Midőn kérem nagyrabecsült vevőkörömet, hogy ezen helyreigazító nyilatkozatomat tudomásul venni szíveskedjék, vagyok

Novisad, 1926. szept. 3.

kiváló tisztelettel
Wertheim Rezső

7999

Helyreigazítás

A „Hírlap“ szeptember 3-i számában között nyilttérben „Figyelmeztetem“ t. c. érdekelteket, hogy Vujkovic Pero nincs jogosítva tartozást felvenni“ **tévedés**, mert Vujkovic Pajo ur nincs jogosítva tartozást felvenni.

7901

Figyelem!

Használt tankönyvek feláron!

ISKOLAKÖNYVEK az összes elemi iskolára, gimnázium polgári, tanítóképző-intézet és kereskedelmi akadémia számára és TANSZEREK legolcsóbb beszerzési forrása

VIG könyv-kereskedése

7802

NYUGAT

A magyar intelligencia egyetlen, európai színvonalon álló szépirodalmi folyóirata

Minden számában:

egy magyar és egy külföldi regényfolytatás, elbeszélések, versek, tanulmányok, cikkek. Állandó irodalmi, színházi, zenei, képzőművészeti rovatok a legkiválóbb írók és kritikusok tollából.

Megjelenik havonta kétszer

Negyedévi előfizetési ára 130.000 magyar korona

7634

„DAR“

Potp. U. za slučaj Por. u Subotici

f. hó 8-án d. e. 10 órakor, II. Sudarevićeva ul. 52. sz. a. tartandó

rendes félévi közgyűlésre

t. tagjait és kedvezményezettjeit ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Pénztár és könyv. jelentése.
2. Elnök jelentése.
3. Választmányi tagok és tisztviselők lemondása és választása és
4. Indítványok.

B. igazolása végett szíveskedjék a tagsági könyvecskét is magával hozni.

Subotica, 1926. szeptember 2.

8039

Elnök.

MEGNŐSÜLNI

Óhajtok unokafivérem, 30 éves zsidó fiatalember, vidéki jó családból, reprezentáló, diplomás mérnök, önálló magyar vállalkozó. Határozottan csinos és művelt leány hozzátartozóinak diszkrét közeledését, elfoglaltsága miatt, ezúton kérjük, hol nem annyira készpénzhozományra számít, inkább nagyváltású ipari nagybirtok vagy kereskedelmi vállalatba benősiülhet, mely vállalat méreteinél fogva alkalmas személyi képességeinek kifejtésére. Ufi diszkrécióval kezelt levelet »Doktor« jellegre Sikray hirdetőirodába, Budapest, VI., Vilmos császár ut 33. kérek. 8000

„DAMA“ FEHÉRNEMÜSZALON

A legújabb szabású ingbugyik, hálógégek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral, ptypoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Családi ház

szabad lakással, villaszerű fekvéssel nagy kerttel övezve, a legszebb villanegyedben, csendes környék, 5 percre a pályaudvartól és a városi parktól, nagy udvarral, az udvari épületben nagy nappos helyiségekkel, melyekben jelenleg csokoládégyár van

olcsón eladó.

Ajánlatok „PREISWERT“ jelige alatt Annoncenexpedition Kovačič, Maribor, Slomš ov trg 16. címre küldendők.

7112

Gyakorlati

német gyorsírónő

azonnalra felvétetik.

Önm megtudható Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Wilsonov trg 7. — Telefon 3—70.

8038

KERESSE FEL AZ
OSIJEKI VÁSÁRT ÉS KIÁLLITÁST
1926. SZEPTEMBER 11—26.

A vásárlatógatók a vásárigazolvány felmutatása ellenében az összes vásárokon 50 %-os menetdíjkezelvényben részesülnek. A vásárigazolvány ára 20 dinár.

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képs fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN

SUBOTICA

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért írásban jótállást vállalunk Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást. VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsősorú fegyvermester vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát vállalunk

Elsőrangú utazó

börkereskedőknél jól bevezetve, minden tekintetben megbízható

azonnalra felvétetik

Csakis elsőrendű referenciákkal rendelkező urak jöhetnek tekintetbe. Fényképes ajánlatok Beograd, Hotel Petrograd 44. küldendők.

8016

Utazót keresünk

a vasszakmából a Vojvodinára

Előnyben részesülnek kik iparosok és van nek vezetve. — Ajánlatok a következő címre küldendők:

Društvo za obrtnu potrebita Osijek.

Maričić és Janković könyvkereskedése

(Udvari szállítók)

Központ: Beograd

Fiók: Subotica

Ajánlja nagy papírraktárát, iskolai- és irodai szükségleteket. Szerb-, horvát- és idegen nyelvű irodalmi könyvkereskedés

Az összes irodaszerek és könyvek eredeti áron

Minden diák ajándékot kap választás szerint

7036

Paszírozógépek

(Áttörő gépek)

BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA
(Kunetz-ház)

Jól bevezetett
**rövid-
és divatárúzet**
Osljek főutcájában, ki-
sebb áruraktárral más
vállalkozás miatt ked-
vező fizetési feltételek
mellett átadó.

Vevhet: 7939
MILAN LEITNER
Osljek, I. Desatićna 13

Olcsó fogászat

minden
hétfő, szerda és pénteken
d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig
Subotican
Jelačićeva ul. 1., I. emelet
Karadjordjev trg. felkén
Eudie kitérő fel szemben
22 karátos aranykorona 200 D.
Double korona 100 dinár
Fehér fog 50 dinár
Foghúzás 20 dinár

Iskola táskák,
legujabb fajta
női ridikülök
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása

Schlager Henrik
bőröndés és speciális bőraru
szaküzlete
Subotica, Aleksandrova I.
(Lelbach-ház)

Cipészek figyelmébe!

Speciális felsőrész
készítés mindenfé-
lazon szerint legolcsóbban
és legmodernebb kivitelben
Boka István 7344
cipész-készítő, Subotica,
Zrnji trg 16. (az utóvarian)

Vasöntöde és gépgyár

OLCSÓN ELADÓ
Cim **SCHMOLKA** hir-
detőirodában Novisad
Futoška 2.

PLISSÉ-GOUVRÉ

üzletet berendezéssel, minden-
fajta szabó- és kőszítési (barackint
is) vállalom
FRIED ELEMÉR
BUDAPEST
VII. Szeváthelyi-u. 1., I. 15.

Tyubszem
Legjo szér
tyubszem ellen

Kapható Lencakotokál minden
gyógyszerárban vagy egyen-
esen a gyárból és főlerakatóból:
M. HRNJAK gyógyszerész
SISAK 7068

Vesnoki
MUNKAI
Legújabb
FISCHER ERNŐ
Gyártó
SUBOTICA

Tankönyvek
Magyar- és német nyelvű isko-
lák részére. — A Ministarstvo
Prosvete által engedélyezett
KAPHATÓK
Hiteles tankönyvkiadást
kivánatra ad:
Lipsitz és Lampel
könyvkiadók Subotica
Iskolákban minden vonalzás-
ban, viszonteladóknak olcsón
számítjuk.

Sírási és baros
HORDÓK
állandó rakatna
KIKÉLŐJOS
gépekre berendezett ká-
dátüzemében, Subotica,
V. kör, Blaško-keresztény,
Mazuranecyeva ul. 19

Hölgyek figyelmébe!

Megérkeztek a legujabb
párisi és bécsi modellek.
Alakításol jutányos áron

Him Rózsínál

Stolus Viatora ulica.
Főposta mellett. 706

Legolcsósebben
angol és francia
divat szerint

Künstler Ernő
divatszabóságában
31182. ödbetük
Sokoleka ulica 4.

Szilvát

lekvárnak
pálinkának
Kosar an és simlesztve valamint
más gyümölcsök is legolcsóbban szállít
FILIP BELJAN NOVISAD
TEMERINSKA 31. 807

**ELSŐRENDÜ
SZÁLLODA ÉS ÉTTEREM**
részére keresek azonnali
belépésre szakképzett
IGAZGATÓT
Fizetés megegyezés szerint
MILAN MIŠIĆ, BEOGRAD
HOTEL IMPERIAL 7816

Üzlethelyiségek
örökáron eladók a subotical főtéren
Alkalmas minden üzletnek és vendéglőnek is.
Földes ruházlet, Subotica
(gyümölcs piac) 7733

BUTORT
KALOSZODA, ENÉDLÉ ÉS INDOBETENDEZÉST stb.
elsőrendű, — a leggyorsabbtól a leg-
finomabb — kivitelben
NAGYBAN ÉS KISNYEBEN
mindenféle ruhában vásárolhat, mint bárhol
a legolcsóbb fizetési megkayitással
ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD 153

ESTI KURIR

budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja
A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból
értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható
a kora délutáni órákban. Egyes szám ára
2-50 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.
Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos
Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.
Podružnica Subotica, Vojnovićeva ul. 7.

SZILVA

lekváriözésre friss, boszniai és dél-szerbiai,
előjegyzéssel
FUCHS I DRUG SUBOTICA
VOJNOVIĆEVA 6.
(Városi bérpalota mellett) 7078

FONTOS VIDÉKI KERESKEDŐKNEK!
Cérnák, harisnyák, gyermekjátékok, zseb-
kések, ollók, tűkrök, cipőfűző, mindennemű
nürnbergi és gablonzi rövidáru
legolcsóbban nálam kapható vagy megrendelhető
!! Ha utazótól veszi, !!
!! sokkal drágábban vásárol !!
Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök!
Szállítás csak utánvétellel!
Levelezés szerbül és németül!
J. Benavram, Beograd
Vasina ulica 11 Telefon 307

**Palombok, gyárok,
szék, kereszt edők
figyelmébe!**
Zsákok, bálák,
postacsomagok,
szőre zse lémez
plombák bármily
kivánt domborn o-
másu felirattal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL
SUBOTICA

Értesítem
a nagyérdemű közönséget, hogy
kézmű- és divatáru üzletemet
áthelyeztem Fötér, Radics házba
(edényplac sarján)
Miško Pančić kézmű-
és divatáruháza 7930

NAPTÁRÁRUSITÓK FIGYELMÉBE!

A KÖZKEDVELT
1927. ÉVRE **MINERVA** 1927. ÉVRE
NAPTÁRAK
SZEPTEMBER HÓ FOLYAMÁN MEGJELENNEK
SZÉTKÜLDÉS AZ ELŐFIZETÉS SORRENDJE SZERINT
MAGYAR NAPTÁR VII. évfolyam
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár
★
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT! KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Z. P. N. ZADPUGA RATNIH INVALIDA
Hadirokkantak Termelési Szövetkezete Zemun
FÖLERAKAT:
FILIALA ANTON KOBI
BEOGRAD
osmajaka ulica 39.
ZEMUN
Želj. Príncipeva c. 19. (volt debátóra)

KORZÓ MOZI

Hétfőtől — szerdáig
UJDONSÁG!
A KIRÁLYNŐ IBOLYÁI
Egy virágárusiany szedítő karrierje 7 gyönyörű felvonásban.

LIFKA MOZI

KERT MOZI
a Lifka udvarában
csak este fél 9 órakor
Hétfőtől — szerdáig
Rod la Roque, Estelle Taylor
Kriminális történet
6 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és emező
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzésű levelekkel továbbítunk
Kérdőkérdésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Kifutóúti fizetéssel felvételük. Hütter Árpád, Bene Sudarević ul.

Figyelem! Szerződés nélküli artisták és artistanők: Nézőszámok, akrobaták, énekes és táncosnők, havi szerződést kaphatnak...

Keresek ügyes fiatal segédet üveggyárműből. Kámán üvegkereskedő. Odzaci. 8023

Vincellér nagyobb gyakorlattal azonnali belépésre állást változtatna. Márton János Subotica, Požareváčka ulica 8022

Ügyes ügynökök, nagy helybeli ismeretséggel felvételnek. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad d. u. 3-tól 8-ig. »Förtuna« VII. Miloša Obilica 15. 7992

FIFI KRÉM

Jómenő üzlet nagyobb árszához 15—20.000 dinárral társ kerestetik. Cim: Pallas-Reklam, Subotica.

Fiatalkori gépészmérnök földmérésben is jártas, azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat »mérnök« jelírére a kiadóhivatal továbbít 8036

Keresek képviselőket rövid-, galanterie- és tekstil szakmában. »Posavina« Brod n-S. 8024

Eladó állást keresek téglagyárba, esetleg azonnali, jó bizonyítvánnyal ellátott építőmester, minden szakmában jártas, izan. Leveleket »Mester« jelírére a kiadóhivatal továbbít. 8027

Mig a készlet tart Saját készítésű
fü. leány
C pök D 100-161
D 150-161
Klein ortopédicépszófia
Subotica, Pašičeva ulica 6.
Mérték után rendes v. rendelés, beteg vagy fájlás lábakra, olajon és g. orsan készit.
Tanoncok fizetéssel felvétetnek. 7911

Munkások kerestetnek. Felsőrészt, ragasztó, felsőrészt tűző és elsőrendű varottm... felvételnek. Csak gyakorlati munkások ajánlkozhatnak. Cim: Kis Károly János, cipész, Baeska-Topola. 7929

VÉTEL-ELADÁS

4—6 HP új Skoda benzínmotorok jutányos áron eladók. Weigand & Comp. autógarage Subotica 7961

Hűtőgépet vesz Szabó Szerelő, Zmaj Jovina 5. Ugyanott fürdőkályha eladó. 7016

210 holdas elsőrendű tanvnyás birtok, zagrebi fővonal mentén, felszerelést, idei bő terméssel, 130000 dinár, 8 évi törlesztésre.

190 holdas jóvedelmű birtok, 4 1/2 hold megyi szőlővel, elsőrendű épületekkel, Daruvar fürdő mellett 1000000 dinár. Kedvező fizetési feltételek. Bömches közvetítő irodája Bačka-Topola. 7987

Jóforgalmu fűszerüzlet új házzal más vállalat mellett eladó. Ajánlatokat »Más vállalat« jelírére a kiadóba kérek. 7975

Lánchinta 12 ülésessel olcsón eladó. Cim: a kiadóban. 8025

Eladó egy jóforgalmu vendéglő Novivásban. Peić agentura, Subotica. 7373

Eladó különálló 34 éves 10 HP Nicholson kazán. Tóth Béla, Mali-Idios. 7990

Mindenféle árura
árulombard hitelt
elvámolásához az érkezett árura
vám hitelt
nyujt a
Subotcai Kereskedelmi és Iparbank
(vasúti park mellett)

Muharszéna, prima, 8 vagon, szuboticaí vonalon eladó. Cim: Várkonyi József, Velikibeeskerek. 8013

KÜLÖNFÉLE

Tisztelt háziasszony!
Babrika elrakáshoz csakis Kemény-féle eszencet használjon, mert csak ehhez vehet literenként 3 liter vizet. 6590

Új ruhafizlet megnyitás Suboticán, Rudics-uccában, a gyümölcspiacon. Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiföltöny 550 dinár, férfiraglán szövettől 600 és 700 dinár, covercoat-ból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gyermekekuha 250, esőköpeny 250 dinár. Elegáns szövettümmiköpeny 375 dinár. Lüsterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vaszonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Még nem feladás esetén a pént vizszaadom. A salát érdekében ügyvelien a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Diátás és finom házikészít kapható Zmaj Jovina trg 3. Telefon 363. 7503

Nem létezik

szépség májfoltt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalonban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés, innectoval, manikür, Hajszál, szemölcs végleges eltávolítása és soványítás villanyval.

Nová? Sietek Eisler Izsóhoz, hol mindig legszébb ruhák vannak. Elsőrangú öltönyt 700—800—900 dinárért, divatnadrágot 180.— dinárért. Esőköpeny 250.— dinárért vehetek. Legjobbban csak Eisler Izsónál vásárolhat! Barátok temploma során. 7774

Boros-hordókat

transport, vagy lager bérbe keresek Fekete Géza Senta

Mandulát 42 dinárért kilónként postával vagy vasutal szállít: »Delikatessé« Splitt, Martiniska 7. (Dalmácia.) 8025

Apolló Novisad

Le vertige

A párisi Paté-gyár reménylve, az orosz forradalom idejéből 7 felvonásban. Minden nő ideáljává lesz ezentul

Jaque Catalaine

a francia férfiszépség. (E csodálatos, sajnos csak 2 napra kaphattuk)

Cserébe adnám polzárista leányomat Dunvevác csalárhoz. Cim: Michael Rill Krajaja 345. 7808

Új zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkák a leghosszabb lejáratú részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállással fellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain János hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Plisszé és gouvirozás a legújabb bécsi minták, kal olcsón és pontosan állal óz. Holanderné, Párhuzamos-ut. Cziglerháza. 7724

Diákokat teljes ellátásra felveszünk. Subotica, tr. Cyril-Method 2. nagytemplomnál, fiakker-állomás. 7826

A tulajdonomat képező jóforgalmu kolatlan kíméltési engedélyemet bérbe adnám, közös megállapodás szerinti időre. Ugyancsak elcserélném 6 1/2 létkörnyomásu magánjáró Marschal gőzkazánomat, erősebb 8—10-es kazánal, esetleg vennék nagyobbbat. Cim a kiadóhivatalban. 7933

Eladó, esetleg kiadó Pallason 4 szoba-konyha lakóház. Cim: Dr. Reisz, Visonova 54. 7888

Barcheszmegrendelés az ünnepekre elfogad Mayer Alfréd sütődei. Kakasiskolánál. 7855

Átadó üres lakás 3 szobával, közel a belvárhoz. Bővebbet a kiadóban. 7917

Orth. koser

szalámi, virsli, füstölt-hus, emmenthall, »Ceres« K O K U S V A J állandóan kapható

Sugár Manó

égnél Subotica

Kétágyas butorozott szoba két férfinék kiadó. L. Stosova ul. 8. 8024

Butorozott szoba, szék és nagy nagy különbejárattal, erésen új, kiadó Sienkovičeva ul. 14. K. Ujvárgvár után. 8001

Palicsón éves lakás kiadó. Ugyanott zongora eladó. Sauer-villa. 8031

Posta közeli lakások, üzlethelyiségek, teraszon és kocsma lakással. Válatkelt Palicsón sűrűn új jutányo an adók. Földes Samu ruhaárúháza.

HÁZASSÁG

40 éves, jól szituált önálló kereskedő ismeretségi hiányában ezuton nősi öhajtt. Vallás nem hátraz. Komoly hölgyek ajánlatait kérem e lap kiadóhivatalába »Agilis« jelírére.

FOGLALKOZÁS

Társ kerestetik egy rentabilis üzlethez közreműködéssel és némi készpénzzel. Josip Peić kereskedelmi és bizorányi ügynőksége Subotica I. Paie Kujundžičeva 5. 7338

Manikűrözőnt és egy buhijavágót, magas fizetéssel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak elsőrendű munkaerők jönnek figyelembe! 3378

Jóvedelmű képviselőket átadó ügynököknek, képviselőknek, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelírére a kiadóba küldendő. Piras, Prag, Jindriška 18 C.S.R. 1636

FIFI KÖLNÍ VIZ

Tanoncot uri szobara teljes ellátással felveszek. Rencsar József Subotica VI. Fruškarorska ul. 12. 7886

Féléves gyermek mellé gondozónő kerestetik. Ajánlatok lehetőleg fényképpel Bachrach László Sombor, postafiók 30 címre küldendők. 7922

Zongoratanítás. Kezdeknek és haladóknak alapos zongoratanítást ad, zenei leckeit begyakorolja saját zongorán Faith II, Skotus Viatorá ul. 38. sz. 7933

Börkereskedők, cipészek!

Legjobb szerszám a napvédejjel ellátott (Dobler-féle) cipésszerszám
Ne fogadjon el mást, minden darabért állunk. Lukasztók, stanonik rajz szerint.

Cipésszerszám üzem

Subotica, Trumbičeva ulica 2. (Papucs-piac) az udvarban.

Jómunkás kovácslegény keresek állandó munkára. Kovács Ferenc kovácsmester, Bogoevo. 8004

Fiatal borbélysegéd állandó alkalmazást nyújthat ellátással és 250 dinár fizetéssel Fradl Adam borbély. Apatin, Fő-ucca. 8006

Molnársegédet keresünk szeptember 15-ére. Nőtlen, szorgalmas és megbízható legyen. Matity-malom, Mol. 8017

Keresek két hétre kiegészítő gyakorlatokat vagy nem okleveles gyógyszerészségéret. — Ivačković gyógyszerész, Vel. Kikinda. 8014

Ügyes varróleány házakhoz tanít, fehérneművarást és javítást is vállal. Megkereséseket »Arva« jelírére a kiadóba kér. 7997

Smig csövezésben jól begyakorolt malom-szerelő állást keres. Cim: a kiadóban. 8001

Házából való fiut csizmadiatanoncnak felveszek. Mészáros Béla, III. Jánova ul. 18. 8003

BIRTOK

140 hold szántó és legelő felesbe kiadó

Közelebbi felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

R. Kraus Tudić

Severin kod Bje ovara

Fényképészegéd melletti belépésre kerestetik. Érdeklődni: Hilda villa, Palics. 8021

Gépész, aki már nagyobb üzemben dolgozott, stabil gőzgépező vizsgával, állandó alkalmazást találhat. Csak írásbeli ajánlatot »Masinist 78-8« jelíre alatt az Interklam d. d. Zagreb 1-78 továbbít. 8010

Kerestetik azonnali belépésre urasági perfekt szakácsnő két személyhez. Ajánlatok: Kugel, Belackova, Jovana Cvijičeva ulica 45. 8002

Fräulein

perfekt französisch und Klavierunterricht zu zwei 12—13 jährigen Mädchen per stoffort g sucht
Offerte an Schmolka Annoncenexpedition Novisad Futoški put 2 7934

Rövidáru szakmában ügyes kiszolgálót keresek jó fizetéssel. Cim a kiadóban. 7946

Közeleg a tél

Vezettesse be idejekorán a villamos világitást.

A villanytelep gyorsan, szakszerűen és olcsón elvégzi ezt a munkát.

Telefonszám 508.

Megjegyzés: Figyelmeztetjük áramfogyasztóinkat, hogy villamos szerelőink és segédszemélyzetünk SEC jegyű sapkákkal vannak ellátva és kérjük, hogy csak a mi személyzetünknek sziveskedjék az árammérők és vízmérők leolvasását megengedni.